

COLEGIUL TEHNIC DE POȘTĂ ȘI TELECOMUNICAȚII GHEORGHE AIRINEI
BUCUREȘTI

ATELIERUL
DE SCRIERE
CREATIVĂ

SEMNE ȘI CHEI

SEPTEMBRIE 2025

TEORIA LITERATURII
DEZVOLTARE PERSONALĂ
LIMBAJ NONVERBAL
ICONOGRAFIE

EXERCITII DE
SCRIERE CREATIVĂ

Cuprins

Elevii noștri încep să scrie – editorial	<i>pag. 3</i>
Secretul Sfântului Graal	<i>pag. 5</i>
Motivele care îi împiedică pe elevi să scrie	<i>pag. 6</i>
<i>Scrisoare către...</i> Colecție de texte	<i>pag. 8</i>
Secretele conacului Peli	<i>pag. 12</i>
<i>Prima dată când...</i> Colecție de texte	<i>pag. 13</i>
Tipuri de narator	<i>pag. 15</i>
Tehnica <i>Arată, nu spune!</i>	<i>pag. 16</i>
Cum se dobândește motivația intrinsecă pentru lectură – Bogdan Andronache	<i>pag. 17</i>
Modalități de stimulare a interesului pentru lectură și de perfecționare a scrierii creative – Bogdan Andronache	<i>pag. 18</i>
Umbra veșniciei – Cristina Bușteagă	<i>pag. 21</i>
Visul de a fi pilot – Matei Constantin	<i>pag. 23</i>
Comoara – Mihai Socoteanu	<i>pag. 25</i>
Un actor grăbit – Maria Ghörfi	<i>pag. 27</i>
Misterul pădurii – Mihai Tănase	<i>pag. 29</i>
Un pix, o coală albă de hârtie și... puțin curaj – Daniela Drăghici	<i>pag. 31</i>
Metropola lui Călinescu – Silvia Matei	<i>pag. 32</i>
Portretul soților Arnolfini de Jan van Eyck – Bogdan Andronache	<i>pag. 34</i>
Iconografia - alfabetul tăcut – Silvia Matei	<i>pag. 36</i>
Școala în pictura lui Jan Steen – Bogdan Andronache	<i>pag. 37</i>
Ambasadorii de Hans Holbein cel Tânăr – Bogdan Andronache	<i>pag. 39</i>
Viața la facultate: între provocări, pasiuni și descoperirea de sine – Alexandru Toader	<i>pag. 41</i>

SEMNE ȘI CHEI

ELEVII NOSTRI ÎNCEP SĂ SCRIE

texte și povestiri

Atelierul de scriere creativă s-a desfășurat începând cu luna mai 2025 de la orele 13.30. A fost aleasă această oră aflată la granița dintre cele două schimburi pentru a da posibilitatea să ajungă și elevii de clasa a noua și a zecea, care învață după-amiază, dar și cei de clasa a unsprezecea și a douăsprezecea, care învață de dimineată. Început în urmă cu douăzeci de ani ca o îndeletnicire fragmentată, sub formă de conversații despre citit și scris cu câte un elev pasionat, demersul și-a schimbat înfățișarea și a căpătat un plus de rigoare.

Începem cu exerciții de spart gheața, de dezvoltare personală sau de limbaj nonverbal. Se continuă cu analiza detaliilor și semnificațiilor dintr-o pictură celebră printr-un demers iconografic, deoarece un bun povestitor este un profund observator al propriei persoane și al celorlalți, dar și al lumii înconjurătoare. Nu au lipsit nici concepte importante de teorie a literaturii, precum momentele subiectului sau tipurile de narator, prezentate cu grijă și subliniind faptul că nu vor fi ascultați din ele cu notă, pentru a relaxa atmosfera brusc tensionată.

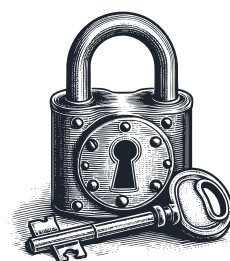
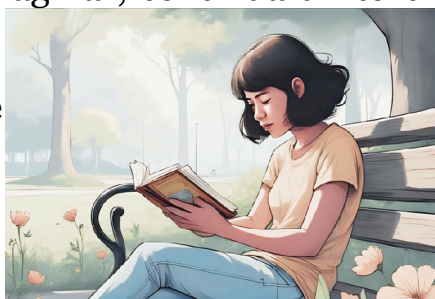
Elevii prezenți au trecut printr-o varietate de exerciții de scriere creativă: povestea dintr-o fotografie, punctul de vedere neobișnuit, aceeași scenă în două tonuri diferite, rescrierea unei scene din perspectiva altui personaj, călătorie printr-un spațiu imaginar, continuă un text celebru, *ce s-ar întâmpla dacă?* sau binoame de întrebare-răspuns în stilul experimentului Zaica.

Activitățile gravitează în jurul competenței scrierii unei povestiri sau a unui (micro)text cu valențe literare. Un aspect esențial a fost aducerea în discuție a regulilor pentru un text narativ cât mai bun. Tehnica *Arată, nu spune!*, scrierea pentru toate *cele cinci simțuri*, crearea conflictelor reale încărcate cu miză emoțională, răsturnarea de situație ingenioasă din final, dar și elemente de stil.

Prin scrierea unei povestiri elevul explorează o libertate personală într-un spațiu imaginar și sondează realitatea fără teama de greșeli iremediabile. După cum subliniază și Giani Rodari în *Gramatica fanteziei*, imaginația și creativitatea sunt resurse esențiale în educație, iar logica fantastică a copilului nu trebuie considerată *greșală*, ci mai degrabă expresia gândirii originale pierdută de către adult.

Revista *Semne și chei* a fost gândită ca o formă de arhivă a sensibilității literare a colectivului de elevi care a participat la ateliere. Publicarea textelor elevilor într-o revistă le sporește încrederea în sine și motivația pentru lectură și scris – activități care vor fi astfel percepute mai puțin ca obligații birocratice și mai mult ca o bucurie autentică, un deliciu intelectual sau o veritabilă aventură a imaginației.

Bogdan Andronache

ATELIER DE SCRIERE CREATIVĂ

Nº. 1 din 2025

Colegiul Tehnic de Poștă și Telecomunicații Gheorghe Airinei

Antrenor Bogdan Andronache

Regula de aur

**ARATĂ, NU
SPUNE!**

**Maestri prozei
scurte:**

Anton Cehov, Auguste Villiers
de l'Isle-Adam, Dino Buzzati,
Edgar Allan Poe, Guy de
Maupassant, Ivan Turgheniev,
John Cheever, Jorge Luis
Borges, Julio Cortázar,
Nikolai Gogol, Ray Bradbury,
Raymond Carver, Stephen King,
Svetlana Alexievich, Vasile
Voiculescu.

STRUCTURA UNUI ATELIER:

1. Exerciții de inteligență emoțională, dezvoltare personală și limbaj nonverbal
2. Iconografie și iconologie (picturi celebre)
3. Un concept de teorie a literaturii
4. Exerciții de scriere creativă

Reguli pentru povestire:

Emoțiile și senzațiile se arată, nu se spun.
Scrie pentru toate cele 5 simțuri ale cititorului.
Începe direct în mijlocul acțiunii.
Creează conflicte reale și miză emoțională.
Nu căuta să rezolvi marile probleme ale omenirii.
Arată schimbarea (arcul personajului).
Personajele nu sunt perfecte, nici complet negative.
Scrie prima variantă, apoi rescrie fără milă

*Dacă ești elev și îți
place să scrii, ești
rugat să ni te alături!*

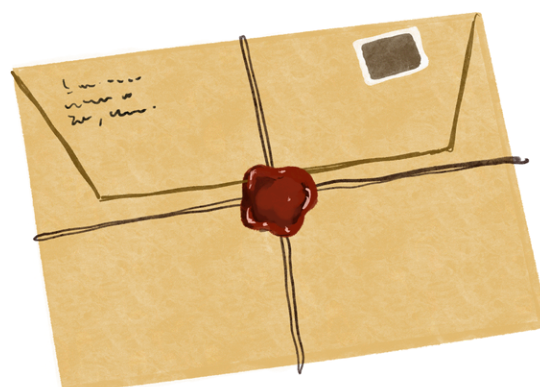
*Dacă sunteți profesor
și vă place să scrieți,
așteptăm texte
dumneavoastră pe
adresa de email a
redacției:*

bogdan.andronache@yahoo.com

*Textele să fie din domeniul literaturii și al
tehnicii de scriere creativă, al dezvoltării
personale, al inteligenței emoționale, al
limbajului nonverbal, al analizei
iconografice și iconologice a picturilor ori
din alte domenii de interes pentru
adolescenți.*

Revista *Semne și chei*
Redactor: Bogdan Andronache
Colaborator: Georgiana Dănilă
Adresa: Strada Pașcani nr. 6, sector 6, București
Email: bogdan.andronache@yahoo.com

În fizică sunt cunoscute cele patru forțe fundamentale care fac lumea să se-nvârtă: gravitațională, electromagnetică, nucleară tare și nucleară slabă. În ceea ce privește buchisitul literelor avem de-a face cu un *Sfânt Graal* misterios, inaccesibil celor mai mulți elevi. Oare despre ce este vorba?

Este ceva dorit din toată inima de către profesori pentru elevii lor, dar în același timp un deziderat, un lucru aparent inaccesibil în ziua de astăzi. Cei care au ajuns la el spun că este un scop suprem, o aspirație atât de înaltă încât sunteți inspirat și motivat să deschideți o carte doar fiind în posesia lui. Printre idealurile educaționale pare un miraj, este îmbrăcat în haine atrăgătoare, dar care sunt atât de scumpe încât sunt aproape imposibil de obținut pe căi „cinstite”. Această *năzuință* seamănă într-un fel cu fericirea, despre care unii spun că este un lucru spre care omul tinde mereu, dar pe care n-o să-l atingă niciodată. Misterul persistă, nu-i așa?

Acest atribut psihologic are o încărcătură atât de rară, încât trebuie să urcați potecile unui munte, să trudiți mult până să-l formați la elevi. Este ca o taină, o voință doar pe jumătate formată sau doar pe jumătate înăscută. Într-un cuvânt este Sfântul Graal care, o dată dobândit, vă va bucura întreaga viață. De preferință să fie descoperit sau format în adolescență, dacă nu în gimnaziu, măcar în liceu. Efortul dobândirii să fie început cât mai devreme în viață. Doar astfel va putea izvorî acel gust pentru lectură cu care nu te naști, pentru că nu este un instinct, ci o petală care se deschide la un moment dat. Această voință dobândită este cel mai mare ideal care poate să-l transforme pe elev căci, o dată așezând-o în bagajul său, contribuie decisiv la descoperirea frumosului, cizelarea stilului și accederea către fericire.

Drumul elevului către dobândirea acestui secret psihologic trebuie vegheat de toți profesorii, indiferent de specialitate.

Și acum a venit momentul să dezvăluim care este dezideratul literaturii și al cititului.

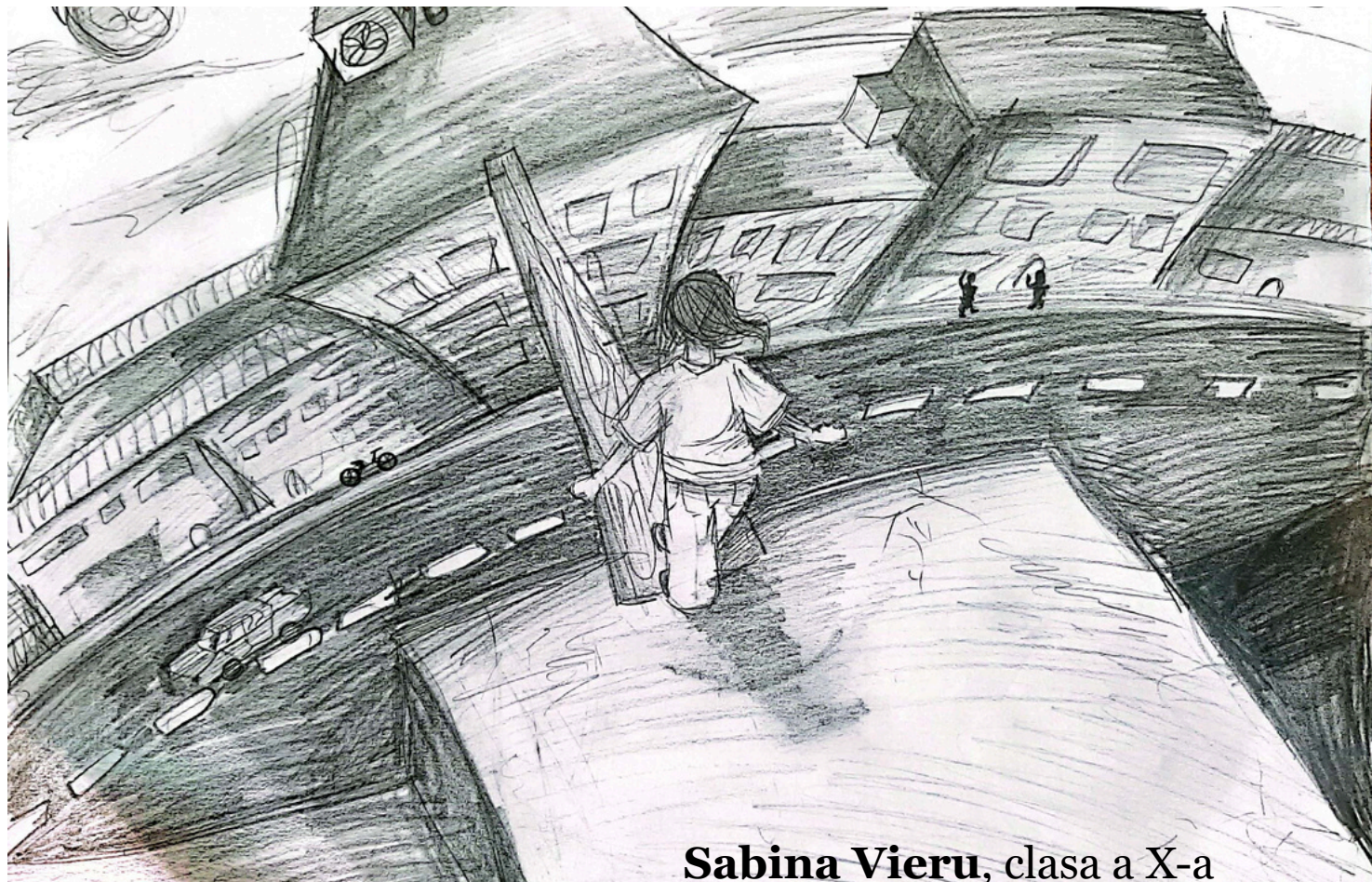
Motivația intrinsecă pentru lectură este dorința interioară și firească a elevului de a citi nu pentru notă sau pentru că așa i-a cerut profesorul, ci pentru plăcerea și satisfacția pe care le simte citind. Să citești nu pentru o recompensă externă și imediată, ci pentru infinitul de fericire care explodează în tine când deschizi o carte. Dacă un dascăl a reușit să-i formeze motivația intrinsecă de lectură unui elev atunci are un motiv uriaș de satisfacție profesională.

Însă acest deziderat e foarte dificil și presupune o îndemânare ca cea a lui Ulise care a tras cu săgeata prin inelele securilor aliniate când Penelopa a inventat această imposibilă sarcină pentru pețitori. Dobândirea motivației intrinseci pentru lectură de către elevi presupune un meticulos efort de echipă și creativitate maximă. Dar recompensa este pe măsură.

Imaginați-vă un elev pentru care cititul nu este o corvoadă, care găsește refugiu paradiziac într-o carte, căruia îi place să citească literatură nu mai puțin decât să butoneze telefonul. Cel care are motivație intrinsecă pentru lectură citește din proprie inițiativă pentru a-și satisface o curiozitate niciodată stinsă și percepe fiecare pagină dintr-o carte bună ca pe un strop dintr-un elixir. Cine nu și-ar dori astfel de elevi?

Unul dintre scopurile *Atelierului* nostru de scriere creativă este cultivarea motivației intrinseci pentru lectură în rândul elevilor.

Bogdan Andronache

Sabina Vieru, clasa a X-a

Motivele care îi împiedică

PE ELEVI SĂ SCRIE

Eun lucru binecunoscut că elevii nu au o simpatie extraordinară față de scris. Nici cititul nu se află într-o poziție mai favorabilă. Încercăm să explorăm motivele pentru care majoritatea elevilor se eschivează de la scris povestiri sau alte tipuri de texte.

Lipsa de încredere în propriul talent. Mulți elevi cred în mitul conform căruia doar câțiva inițiați dispun de mijloacele tehnice și inspiraționale pentru a scrie, cu alte cuvinte dacă n-ai talent nu vei putea în veci să scrii. Nu-și dau seama că scrisul este o competență care se poate învăța și pe care o puteți exersa sub îndrumarea unui mentor, chiar dacă nu sunteți „înzestrat” din naștere. Și privite din altă perspectivă lucrurile par interesante: talentul nu este suficient, ca să-l perfecționezi și să iasă un text de calitate este necesară multă muncă.

O dată rezolvată dilema talentului intervine *lipsa de timp*. Programul încărcat de la școală, ropotul de teme și proiecte care se prăvălește peste elevi ca grindina în fiecare modul amână mereu ideea de a scrie o povestire sau un eseu. Nu mai vorbim de elevii care fac naveta din județele limitrofe și care fac o oră jumătate dus până la școală și același timp la întors.

Lipsa unui spațiu favorabil scrisului nu este la îndemâna oricui. Unii ar dori să aibă parte de o cameră în care să se închidă o jumătate de oră fără să fie deranjați ca să își dea întâlnire cu muza inspirației. Dar nu toți dispun de această cameră miraculoasă în casa lor. Dacă prin apartament mai există și vreun părinte care nu vibrează la fiorul literaturii și nu-l susține pe copil în demersul său gratuit de a scrie, atunci motivația, atâta câtă este, se risipește ca prin farmec.

Dacă totuși elevul își ia inima în dinți, deschide o pagină de Word și se apucă de treabă poate apărea teama de eșec sau *frica de a fi judecat* pentru textul său. Majoritatea se tem că povestirea lor nu va fi destul de bună, nu va fi apreciată de nimeni și că vor fi criticați pentru ea. Există și o altă categorie care ține la sertar câteva texte scrise demult și pe care le protejează cât pot de bine de priviri indiscrete.

Scrisul ține de fibra ta intimă, în orice text te scrii de fapt pe tine însuși, personalitatea ta se dezvăluie în ceea ce scrii. Așa că unor elevi, care scriu la persoana I, li se pare riscant sau *vulnerabil* să își exprime liber emoțiile și convingerile personale. Încă nu fac distincția dintre autor și narator. Totuși există elevi care au perceput exercițiile de scriere propuse ca un panaceu la o traumă, ca o exorcizare a unor suferințe sufletești, ca o pagină de jurnal în fața căreia și-au explorat emoțiile și trăirile. Au găsit în scrierea unui text ușurarea specifică unui instrument terapeutic.

Așteptarea ca primul *draft* să fie cât mai aproape de *perfectiune* subminează inițiativa de a începe. Perfecționismul la mână întâi nu există nici la case mai mari. După ce se usucă cerneala unui text încep câteva sesiuni de rescriere. Există tentația de a abandona textul proaspăt scris, de a-l trimite spre evaluare încărcat de buruieni lingvistice. O regulă esențială este de a rescrie fără milă prima variantă a unei povestiri.

Motivele care îi împiedică

PE ELEVI SĂ SCRIE

De foarte multe ori se întâmplă să auziți motivul *lipsei de idei*. Unii cred că nu au nimic interesant de povestit, că nu pot inventa personaje memorabile, că nu pot încropi o idee originală. Le vine greu să creadă că nu contează prea mult despre ce scrii, ci mult mai important este cum scrii. Protagonistii nu trebuie să poarte povara excelenței, ba din contră. Cine și-ar fi putut închipui că un cizmar și un porcar pot lucra în tandem să construiască o nuvelă psihologică obligatorie în bibliografie? Pentru a găsi o *idee* pentru o povestire se poate apela și la creativitatea nemărginită a Inteligenței Artificiale. Recomandăm totuși să reziste tentației de a pune AI-ul să redacteze și povestea în sine!

După ce au găsit personajele și au confectionat intriga se întâmplă de multe ori să aibă parte de „*blocajul scriitorului*”. Dincolo de primele paragrafe se izbesc de un zid impenetrabil și nu mai pot avansa, nu-și mai găsesc cuvintele. Se intervine prin clarificarea noțiunilor legate de textul narativ – intriga, conflictul, construcția personajului, perspectiva/vocea naratorului, dialogul, scena. Se dau sugestii despre îmbunătățirea stilului precum scrierea pentru toate cele cinci simțuri ale cititorului, consultarea dicționarului de expresii și locuțiuni, mai puține neologisme, regionalisme, arhaisme, lecturi diverse și conștiente în care nu te „fură” atmosfera, ci încerci să înțelegi cum a construit autorul acea atmosferă și în ce constă stilistica lui. Dacă blocajul persistă le puteți oferi piste de continuare a poveștii.

Nu vom ajunge niciunul dintre noi mari scriitori precum Tolstoi sau Shakespeare, dar nici nu ne propunem acest lucru. Unii elevi nu pot evita *comparația cu scriitorii consacrați* și, evident, se simt intimidati. Atragem atenția că rolul *Atelierului* nostru are alte obiective, mult mai concrete și realizabile: perfecționarea stilului, stimularea imaginației, cultivarea introspecției, dezvoltarea simțului estetic analizând o pictură, creșterea stima de sine, descoperirea vocii personale și exersarea competenței de a scrie creativ pe care o pot folosi în multe domenii după absolvirea liceului.

Câțiva elevi au scris pentru prima dată o povestire sau un text izvorâte din pură plăcere a scrisului, fără a fi ademeniți cu o recompensă fizică. *Lipsa unui scop clar* și a unei încurajări potrivite demotivează din fașă inițiativele literare. Elanul de început să fie pus în mișcare de un obiectiv concret care să constituie o motivație solidă. Cineva are de gând să publice într-o *revistă*, altcineva să învețe să scrie jurnal, să-și dezvolte inteligența intrapersonală, să învețe să scrie text de benzi desenate, să devină redactor la revista școlii, să scrie discursuri pentru *public speaking*, să stăpânească limbajul nonverbal.

Dintre cei motivați de avantaje mai mult sau mai puțin pragmatice pot apărea și elevi care vor scrie fascinați *doar* de fermecătorul joc al cuvintelor.

MOTIVE

Lipsa talentului

Lipsa timpului

Lipsa spațiului

Teama de eșec

Vulnerabilitatea

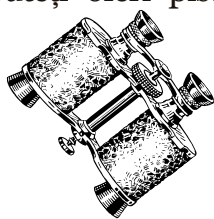
Perfecționismul

Lipsa de idei

Blocajul scriitorului

Comparații intimidante

Lipsa scopului și a motivației

Bogdan Andronache

Scrisoare pentru mine

Dragă Ana,

Sunt oare ipocrită sau narcisistă că îmi scriu o scrisoare tocmai mie însămi? Oare merit eu o scrisoare? Ei bine, astăzi, față de alte dați, decid să fac un exercițiu de introspecție în scris. Am ceva emoții, sper să mă descurc. Dar cum oare să vorbesc despre mine? Ce aș putea spune încât să fie ceva ce merită scris? Mă copleșesc emoțiile. Dar mie una îmi plac emoțiile, dar câteodată cele negative pot avea încărcătura unui blestem. Știi cum e să fiți o persoană empatică într-o lume nepăsătoare și indiferentă? E ca și cum ai fii Persefona în iad. Tu ești primăvară, renaștere, lumină, iar tot ce se află în jurul tău este uneori întunecat, tenebros, fără pic de suflet. De ce sunt oamenii atât de cruzi câteodată, măcinați de invidie? De ce trebuie să suferim noi din cauza egoismului lor?

Și empatia? Doamne, am ajuns să o urăsc! Să simți durerea altora, dar ei niciodată pe a ta? Să nu fi înțeles într-o lume atât de perfidă? Cam asta a fost scrisoarea mea. Am speranța că totul va fi bine! Am încredere în mine.

Cu drag ,

A ta pentru totdeauna,
Ana Văduva, clasa a X-a

Scrisoare către Charlie Kelmeckis

(Din *The Perks of Being a Wallflower*)

Charlie,

Scriu asta pentru că cel mai mult îmi doresc să te întreb cum te-ai descurcat să treci prin anii de liceu. Și eu trec prin toate emoțiile prin care ai trecut tu, chiar și după aproape doi ani de liceu. M-am gândit că voi reuși să depășesc ușor senzațiile de anxietate, nevroză și stres. Care nu sunt doar din cauza școlii în sine, cu toate cerințele și temele ei, dar și din cauza unor colegi. La fel cum te simțeai și tu, de parcă nu făceai parte din niciun grup social, ca și cum o dădeai mereu în bară și nimeni nu te voia prin preajmă, asta simt și eu, chiar dacă nu arăt, fiindcă nu vreau să par vulnerabilă. Cred că sfaturile tale ar fi cele mai bune, le-aș aplica și mi-aș ușura situația.

Eu simt că te înțeleg perfect, iar tu, la rândul tău, m-ai înțelegere la fel de bine. Tu scriai când simțeai nevoia să vorbești cu cineva. Asta fac și eu. Scrisul mă ajută să-mi descarc sentimentele fără a trebui să mă deschid față de o persoană reală care nu va putea înțelege.

Scrisoare către mine

De obicei se începe cu „dragă...” și un nume, și un subiect anume – dar nu pot să mă gândesc la nimic.

Totuși, încerc să scriu ceva unic.

Scrisoare către mine? Din viitor sau trecut?

Dar viitorul îmi e necunoscut, iar trecutul nu-i plăcut.

Cuvintele nu pot descrie/ ceea ce vreau să zic; nu știu să scriu altceva decât poezie, și parcă nici nu vreau să-mi zic nimic.

Eu, din viitor – sper să reușești ceea ce-ți dorești: să scrii o carte, să-i ajuți pe alții, să nu uiți să trăiești, să te duci prin țări străine și să te iubești pe tine.

Eu, din trecut – nu știu ce să spun decât că s-au întâmplat prea multe.

Nu asculta de acel nebun și nu asculta acele insulte.

În schimb, pentru fetița de la 7-8 ani, îi spun să viseze în continuare:

ești liberă, n-ai dușmani – dar pregătește-te pentru o schimbare.

Poate nu e neapărat o scrisoare.

În schimb, caut iertare – pentru ceea ce eram, ceea ce o să devin, pentru ce aveam, pentru al meu destin.

Ioana Neacșu, clasa a IX-a

Sentimentul de vinovăție pe care îl ai mereu seamănă cu ceea ce simt și eu aproape zilnic. Știi că ești o persoană sufletistă, generoasă și timidă. Sincer, fix așa sunt și eu. Și urăsc când cineva care încearcă să mă caracterizeze greșește enorm.

Dacă ai fi cu mine la școală, probabil nu m-aș mai simți singură mereu. Mă gândesc că poate mulți simt asta, cum ai făcut-o și tu și cum o fac și eu, dar nu pare.

Ești o persoană ce îmi oferă confort pentru că tu înțelegi toate sentimentele negative și știu că ai fi singura persoană care mi-ar lua apărarea în fața oricui.

Am multe întrebări. Cum te faci auzit? Cum te impui cuiva? Cum treci prin momente grele în care simți că nu ai cu cine vorbi? Cum ceri ajutorul?

Deși nici tu, nici eu nu vrem ajutor, tu ai știut să-l ceri la un moment dat, poate așa voi reuși și eu.

Larisa Gabriela Iancu, clasa a X-a

Scrisoare către mine din viitor

Salut, tu – cel care ai crescut,

Nu știi câți ani au trecut de când scriu aceste rânduri, dar sper că încă le citești cu inima deschisă. Te întreb cu sinceritate: mai ești tu? mai sunt eu? Sau te-ai schimbat atât de mult încât ai uitat de unde ai pornit?

Sper că n-ai uitat cine ești și ce te făcea să simți că trăiești cu adevărat. Mai asculti muzica aia care îți făcea pielea să freacă? Mai stai uneori pe o bancă în parc, fără motiv, doar ca să privești oamenii trecând?

Mi-ar plăcea să știu că ai reușit să-ți păstrezi sufletul curat, că nu te-ai lăsat dus de valurile grabei sau de așteptările celorlalți. Că ai ales ce e potrivit pentru tine, nu ce pare corect pentru toți.

Sper că ai avut curajul să greșești. Să o iei de la capăt. Să spui „nu” când nu mai puteai și „da” când totul părea nesigur.

Și, mai ales, sper că te-ai iertat. Pentru clipele în care ai fost obosit. Pentru momentele în care nu ai știut ce să faci. Pentru tăcerile tale.

Eu, de aici, te privesc cu speranță. Nu sunt perfect, dar mă străduiesc. Dacă tu ai devenit mai bun, atunci tot efortul a meritat.

Cu încredere,

Tu – cel de demult

Matei Schultz, clasa a X-a

Scrisoare pentru Teo

Știu că nu sunt genul care să scrie scrisori sau să spună lucruri profunde foarte des, dar uite că azi simt nevoia. Poate pentru că te am în minte mai mult ca oricând sau poate pentru că îmi dau seama cât de norocoasă sunt să te am ca soră.

Nu e nevoie să fim tot timpul de acord și știm bine că nu suntem. Ne certăm din prostii, ne enervăm una pe cealaltă, dar apoi tot pe tine te caut prima când simt nevoia să vorbesc cu cineva care chiar mă înțelege.

Ții minte serile de vară, când stăm pe balcon, cu câte un suc sau o cafea rece, și vorbim ore în șir? Despre orice. Uneori râdem până ne doare burta, alteori ne transformăm în psihologi una pentru cealaltă sau... recunosc, uneori bârfim fără milă. Dar sunt momentele acelea simple care mă fac să simt că suntem mai mult decât surori. Suntem și suflete pereche. Și asta înseamnă tot.

Te admir, Teo. Pentru că ești sinceră, curajoasă și pentru că nu îți pasă de părerea lumii. Ai un fel al tău de a fi – unic, puternic, real – și chiar dacă nu îți spun mereu, învăț multe de la tine.

Orice ar fi, știi că o parte din mine va fi mereu legată de tine. Ești și vei rămâne confidentul meu.

Cu drag și recunoștință,
Cristina Bușteagă, clasa a XI-a

Dragă bunică,

Vreau să-ți spun cu această ocazie că mi-e tare dor de tine și abia aștept să ne vedem vara asta. Știu că timpul și distanța ne sunt potrivnice, orașul Suceava nu este deloc aproape de București și drumul e chinuitor. Ce mai faci? Cum mai ești? Sunt sigură că ai foarte multă treabă acolo la tine prin curte. Știu că îți este greu să faci lucrurile de una singură de când a plecat bunicul dintre noi și nu mai ai pe cineva de nădejde să-ți mai spună o vorbă bună și care să te ajute în momentele dificile. N-am apucat să vorbim mai deloc în ultima vreme, învățatul pentru bacalaureat mi-a ocupat tot timpul. Aștept să ajung acolo să văd dacă mai știu să fac treburile prin curte și să te susțin în clipele grele. De asemenea, mă îngrijorează și problemele tale de sănătate, de când am auzit că te-ai operat m-am rugat în fiecare zi să te faci bine.

Gândindu-mă la cât de mult ai muncit în viață, ai crescut fiice, ai întreținut casa, ți-ai neglijat sănătatea, cred că toate aceste aspecte te-au făcut cea mai puternică femeie pe care o știu.

Îmi vin în minte clipele frumoase petrecute împreună în copilărie. Matală găteai în bucătăria de vară, eu speriam găinile prin curte, apoi stăteam amândouă sub umbra copacului și povesteai despre tinerețea ta cu ochii privind undeva dincolo de grădină. Mă simțeam atât de în siguranță cu tine, vocea ta caldă și liniștitoare mă mângâia și-mi alina toate grijile. Îmi amintesc cum îmi dădeai sfaturi despre școală atunci când luam o notă mică sau când timiditatea și anxietatea mă luau în stăpânire la anumite materii. Ce n-aș da ca să mai retrăiesc acele zile!

Vara asta mi-aș dori să fie cea mai tare vacanță petrecută la matală, voi face tot posibilul să ajung la tine imediat după ultima săptămână de școală. Aștept cu mare nerăbdare să ne revedem și îți doresc să ai grijă de tine! Te iubesc!

PS: Nu înțeleg de ce la telefonul matală a răspuns unchiul și nici de ce mama pare supărată de la o vreme.

A ta nepoată,
Ana Maria Frangoloiu, clasa a XII-a

Dragă mamă,

Îți scriu această scrisoare la lumina lunii ce intră într-un pod scund. A trecut exact un an de când am plecat de acasă pentru a învăța cum să-mi câștig pâinea și, așa cum am promis, o să îți povestesc ce am făcut la fiecare sfârșit de săptămână.

După ce am plecat nu a durat mult până ce am lăsat satul în urmă, am urmat drumul preț de o zi și, după cum ai prezis, am găsit o așezare după câteva dealuri. Locul acesta nu este atât de mare pentru a fi numit sat, dar aici am fost primit de o familie de păstori, au fost de acord să locuiesc în podul casei lor și să îmi dea de mâncare în schimbul muncii mele. În prima noapte n-am reușit să dorm pentru că am fost trezit la cinci dimineața de cântatul cocoșilor. Nici n-am avut timp să mă trezesc cu adevărat, deoarece imediat după ce am mâncat niște brânză cu roșii am fost trimis la muncă în grajd, să rânesc la porci alături de băiatul lor. Acesta este cu un an mai mic decât mine, miroase urât, dar în ciuda acestui fapt, are o iscusință cu lopata mai bine decât aș putea avea eu vreodată. Când am intrat în grajd, nasul mi-a fost mutat din loc de mirosul puternic de balegă, băiatul acesta s-a distrat puțin pe seama mea când mi-a văzut reacția.

Imediat am fost față în față cu porcii care nu miroseau nici ei mai bine, mai trebuia să mă feresc și de ei că le plăcea să muște. Apoi am adus multe găleți de apă de la o fântână din vale pentru a spăla nu doar infamul coteț, dar și pe locatarii acestuia cu o perie. În final nu știu dacă locul mirosea mai bine sau doar m-am obișnuit eu, dar din ziua aceea nasul n-a mai sesizat nimic neobișnuit. Când am ajuns înăuntru am fost primit cu un bol de ciorbă după care m-am dus în pod unde am căzut pe pat rupt de oboseală.

Cu timpul m-am deprins cu munca la țară, ba chiar am ajutat cu majoritatea treburilor din gospodărie, am și mers pe câmp cu oile de câteva ori. Am descoperit multe lucruri curioase despre viața de la țară. De exemplu, aici nu se încuie ușa niciodată noaptea.

Mă simt de parcă gospodarii aceștia m-au adoptat pentru vacanța de vară și cred că o să mai stau aici cel puțin până în septembrie. Nu știu dacă o să mă mai întorc la școală.

Cu drag, fiul tău
Andrei Gheorghe Fărcaș, clasa a X-a

Dragă domnule George Bacovia,

Mă numesc Andrei și sunt elev în clasa a douăsprezecea.

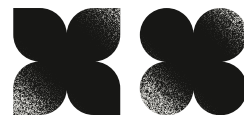
Această scrisoare vă vine din viitor, vă scriu în legătură cu o creație poetică compusă de dumneavoastră, descoperită recent, și care m-a făcut să-mi pun anumite întrebări pe care doresc să vi le adresez. Pentru început vreau să clarific că textul poetic care mi-a trezit interesul este poezia intitulată *Liceu*, în care vă refereați la această instituție de educație ca la un cimitir și un loc întunecat care provoacă stări macabre, lucru care mi-a stârnit curiozitatea în legătură cu experiența dumneavoastră din adolescență și despre problemele pe care le-ați întâmpinat atunci.

Oare scrierea acestui scurt text liric reflectă experiențele nefaste din adolescență? A vindecat rănilor rămase? Motivul întrebărilor mele s-a născut din faptul că și eu am avut o perioadă mai grea, însă nu în liceu, ci în gimnaziu. Sunt convins că și problemele dumneavoastră au provenit din exigența excesivă a profesorilor și necunoașterea psihologică a elevului. Fără să fie conștienți de asta, unii colegi din gimnaziu mi-au provocat răni sufletești care au rămas deschise o perioadă îndelungată.

Privind figura dumneavoastră din poza cu vioara, de pe internet, îmi amintesc de evenimentele de bullying din gimnaziu, unele încă arzând, pe care mi le-aș șterge permanent din memorie dacă aș avea instrumentul potrivit. Tare aș dori să știu dacă această terapie prin scris este eficace și ajută la vindecarea traumelor prin a le metamorfoza, după cum ați făcut și dumneavoastră, în material liric.

Aștept un răspuns, cu mult respect,
Andrei Baran, clasa a XII-a

Dragă Mika,

Îți duc dorul. Caut acest vampir în Londra de două săptămâni. Este extrem de alunecos. Persoana care mi-a vândut pontul chiar nu glumea. Am ajuns aproape, dar mai am până îl voi prinde efectiv. E foarte șiret, îmi scapă din mâini.

Nu îmi place acest lucru, nu mi-a fost niciodată atât de greu să găsesc și să omor un vampir. Parcă nu mai sunt eu... dar îl voi găsi. Nu contează câte trebuie să fac, voi veni înapoi acasă în brațele tale calde.

Cred că am oxidat verigheta de câte ori am sărutat-o pentru speranță. Toate lucrurile astea și distanța dintre noi m-au demoralizat.

Dar nu-i nimic, tot timpul îi găsesc, nici de data asta nu va fi diferit. Mă voi întoarce înapoi în Transilvania cu colții lui ca dar pentru tine. Din câte mi-ai zis în ultima scrisoare, în lipsa mea alți vampiri și-au făcut simțită prezența în zona castelului. Acest lucru mă înspăimântă, dar știu că ești o femeie capabilă, iar străjerii rămași îi vor ține la distanță.

Am cumpărat un pandantiv frumos pentru tine, ți-l trimit cu această scrisoare în speranța că îți va ține companie în lipsa mea. Îmi este atât de dor de tine, dragostea mea.

O să ne vedem în curând, promit,
Aries

Alexandra Cristiana Radu, clasa a X-a

Dragă Eu,

Îți scriu dintr-un viitor în care multe dintre visurile tale s-au împlinit, dar și dintr-un timp în care ai învățat să apreciezi mai mult *drumul*, nu doar destinația.

Îmi amintesc momentele de nesiguranță, când te întrebai dacă ești suficient de bună, dacă eforturile tale vor da vreodată roade. Vreau să-ți confirm că au meritat. Nu pentru că totul a ieșit perfect, ci pentru că ai avut curajul să mergi înainte, chiar și atunci când nu vedeai lumina de la capătul tunelului.

Ai învățat că greșelile nu te definesc, ci te modelează. Ai înțeles că timpul petrecut cu oamenii dragi are cea mai mare valoare și că liniștea sufletească vine din echilibru, nu din succesul măsurat în aplauze.

Scrisoare pentru Harap-Alb,

Îți scriu aceste rânduri dintr-o lume în care vitejia și bunătatea, asemenea celor pe care tu le-ai dovedit, sunt tot mai rare. M-a impresionat profund curajul tău de a porni la drum, singur, într-o lume necunoscută, în ciuda fricii și a incertitudinilor. Deși ai fost păcălit de Spânul, ai reușit să-ți păstrezi sufletul curat și să lupți cu înțelepciune, nu doar cu sabia.

Te admir pentru felul în care ai învățat din greșeli și pentru modestia de care ai dat dovadă chiar și după ce ți-ai recăpătat identitatea.

Într-o lume în care mulți aleargă după putere și faimă, tu ai demonstrat că adevărata noblete vine din inimă și experiență, nu din naștere.

Dacă am învățat ceva de la tine, este că fiecare om, oricât de obișnuit ar părea, poate deveni un erou atunci când alege binele, chiar și în condiții vitrege, iar asta înseamnă modelarea caracterului. Ți-aș fi recunoscător dacă ne-ai povesti ce s-a mai întâmplat după întoarcerea ta acasă. S-a terminat petrecerea aceea despre care Creangă ne păcălea că și acum mai ține încă?

Îți mulțumesc că ne-ai inspirat cu povestea ta și sper ca cei cinci prieteni fabuloși să-și mai fi continuat pățaniile pe undeva.

Cristina Panciu, clasa a IX-a

Ți-aș spune să fii mai blândă cu tine. Să nu-ți fie teamă să spui nu și să alegi ce te face cu adevărat fericită. Îți vei da seama, în timp, că graba nu aduce profunzime, iar comparația cu alții este o cursă fără sfârșit.

Viitorul nu e lipsit de provocări, dar tu ești mai puternică decât crezi. Continuă să visezi, să muncești și să iubești cu inima deschisă. Ești pe drumul cel bun.

Cu încredere,
Tu, din viitor

Florentina Bărbăscu, clasa a IX-a

SECRETELE CONACULUI PELI

Aseară s-a luat curentul aproape o oră. Ulterior la știri s-a spus că a fost un atac cibernetic. Ca să treacă timpul am stat cu copilul la lumina telefonului mobil și ne-am uitat pe albumul cu poze de familie. Cine este nenea ăsta? mă întreabă copilul. Este tatăl meu, bunicul tău, i-am răspuns cu un fior. Mai povestește-mi despre el, zice copilul.

– Când eram mic, niciodată nu mi-a fost frică de întuneric. Acest lucru este de înțeles ținând cont de faptul că mi-am petrecut copilăria la conacul Peli, reședința familiei noastre. Conacul era așezat pe vârful unui deal, departe de oraș. Averea noastră uriașă a dus la răspândirea a tot felul de zvonuri, iar oamenii ne invidiau și ne urau. Drept pentru care eu și frații mei trebuia să învățăm de acasă, ceea ce astăzi s-ar numi homeschooling.

Această izolare de restul copiilor nu m-a afectat prea mult pentru că mi-am dat seama că invidia celorlalți nu era întemeiată. De generații membri familiei noastre erau îngropați în micul cimitir de lângă pădure, iar unii servitori ne împuiau capul cu povești despre obiecte care pluteau prin bucătărie sau voci care porunceau stăpânului. Vedeam peste gardul conacului pe copiii din sat cum mergeau cu bicicletele pe drumul câmpului, dar eu stăteam în grădină și ascultam poveștile despre cele două mari războaie în care luptaseră străbunicul și bunicul meu. Tata era foarte strict cu noi, de o severitate pe care nu o înțelegeam. Eu și frații mei obișnuiam să pornim în „misiuni” pentru a descoperi secretele conacului. Desigur, nu găseam nimic, dar uneori ajungeam în biroul tatei, eram certați și ne dădea afară.

Total s-a schimbat într-o noapte de iarnă când vântul suiera printre copacii încărcăți cu zăpadă. Eu și frații mei stăteam în jurul giganticei mese din bucătărie și ne bucuram de dulciurile aduse de unchiul Garcia, fratele tatei. El ne lua mereu apărarea și îi spunea tatei să nu mai fie așa sever cu noi. La un moment dat tata a intrat în bucătărie și ne-a spus că are să ne arate unul dintre secretele lui. L-am urmat curioși pe scările întortocheate până la beci, în fața unei uși unde știam că se află depozitul de sticle de vin. Eram prea speriați ca să intrăm singuri acolo. După ce s-a aprins un bec chior am văzut câteva butoaie și nenumărate sticle de vin ce păreau scumpe. Ne-am mirat de cât era de frig. Tata a început să ne vorbească cu entuziasm despre cum aceste sticle vor asigura bunăstarea noastră.

Tocmai ce se sprijinea cu mâna de un raft când una dintre vechile sticle de vin a căzut și s-a spart cu zgomot. Mirosul era acru și pătrunzător, ca ouăle stricate și beciul s-a cufundat într-o liniște nefirească. Când ne-am uitat mai bine la tata, însuflețirea lui fusese înlocuită cu spaimă, se holba spre fundul beciului și a țipat la noi să ieșim.

Ne-am conformat, dar ieșind, am putut vedea cum o mână albă ieșise dintre butoaie, din întuneric, și-l urechea pe tata.

Nu am putut dormi în acea seară de frică. În timpul nopții am avut nevoie la baie. Parchetul de pe coridor scârțâia, ceva nu părea în regulă, nu-mi dădeam seama ce. Nici candelabrele nu erau aprinse, era frig de parcă cineva uitase o fereastră deschisă. Când m-am apropiat de ușa băii am putut vedea partea de coridor unde era camera tatălui meu. În fața ușii lui stătea o figură înaltă, puțin suspendată deasupra parchetului, de parcă făcea de strajă. Mi-am înăbușit un țipăt și am dat uitării nevoia de toaletă. Am fugit înapoi în camera mea, m-am băgat sub pătură încercând să mă ascund.

A doua zi, m-am trezit foarte târziu, cu o nevoie fiziologică acută. Când m-am dus în bucătărie pentru a servi micul dejun, am întrebat-o pe bucătăreasă unde sunt frații mei, de ce n-au coborât la masă. Ea s-a mirat și mi-a spus că erau plecați la facultate sau la serviciu. Când a venit tata mi-a aruncat un scurt salut și a mâncat cu ochii în farfurie. N-am mai vorbit niciodată despre sticlele de vin. Dar datorită vânzării lor acum câțiva ani am putut să ne cumpărăm vila aceasta în centrul orașului.

Prima dată când am văzut zăpada căzând noaptea

Era o noapte tăcută, ca o respirație ținută în piept de Univers. Îmi amintesc că eram singură, rătăcind prin Pădurea Liniștii, căutând ceva ce nu știam cum să numesc, poate un răspuns, poate pe mine însămi.

Cerul era întunecat, dar plin de o lumină ciudată ca și cum luna ar fi fost ascunsă sub o pânză de argint. Atunci am văzut zăpada căzând pentru prima dată în întuneric. Nu erau fulgi obișnuiți, ci fragmente de lumină, plutind încet ca niște amintiri uitate. Fiecare atingere pe piele îmi trezea un fior, nu de frig, ci de dor. Cădeau frunze din copacul memoriei.

Și apoi am auzit-o. Vocea ei.

„Nu plânge, copil al umbrelor. Ninge pentru tine.”

Era vocea mamei. Deși plecase cu ani în urmă, mi-a vorbit dintr-un fulg, căzut din altă lume. Inima mi s-a topit și s-a refăcut în aceeași clipă. Ninsoarea continua să cadă ca o îmbrățișare tăcută din cer.

În noaptea aceea am plâns. Nu de frică. Nu de singurătate. Ci pentru că am înțeles că zăpada era mai mult decât iarnă - era memorie, iubire, dorință, legătură între lumi. Era speranța că nimic nu se pierde cu adevărat.

De atunci, în fiecare iarnă, aștept prima ninsoare de noapte. Poate o voi auzi din nou. Poate, de data asta, voi răspunde.

Cristina Bușteagă, clasa a XI-a

Prima dată când am văzut marea

Prima dată când am văzut marea am simțit cum lumea se deschide în fața mea ca o poveste fără sfârșit. Era o zi caldă, în aer plutea un miros sărat și înecăcios. Când m-am afundat cu tălpile goale în nisipul fin simțeam că pășesc pe un covor magic.

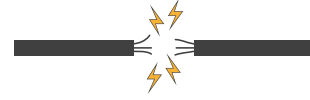
Spre orizont albastrul mării părea nesfârșit și de-a lungul unei linii nedefinite se îmbina cu turcoazul apei. Valurile înveleau degetele de la picioare cu o mângâiere blândă și liniștitoare. Briza purta șoapte de vânt care mă făceau părtaș la tainele lor. Un fior ciudat m-a străbătut, o emoție stranie ca o liniște profundă a pus stăpânire pe mine. Era ca și cum lumea întreagă își încetinise ritmul ca să o pot percepe mai bine.

Am început să alerg, valurile mă înfășurau cu răcoarea lor, vindecându-mă de griji și frici. Am încercat să iau apă în palme, razele soarelui dansau pe ea transformând-o în șiroaie de diamante. Atunci am prins înțelesul lucrurilor: marea nu este doar o întindere de apă, ci un loc în care sufletul poate respira libertatea.

Seara, când soarele cobora către asfințit pictând cerul în nuanțe de portocaliu și roz, am stat pe faleză, privind atent la valurile care se topesc în nisip. Eram cuprins de senzație confortabilă ca și cum marea mă ținea la sânul ei. Prima întâlnire cu marea a pus bazele unei iubiri ce nu va pieri niciodată.

Matei Schultz, clasa a X-a

Prima dată când am rămas blocat în lift

Tocmai ieșisem din cabinetul stomatologic când am verificat ceasul, era 11:30 și mai aveam o oră până trebuia să ajung la liceu, iar eu nici nu îmi luasem ghiozdanul de acasă. Grăbit am decis să iau liftul până jos, apoi aș fi pornit în maratonul olimpic până acasă. O dată intrat în ascensor am apăsător butonul de parter și am așteptat. Secunde treceau agonizant, iar liftul nu se mișca. Mă răzgândisem, voiam să o iau pe scări. Încerc să deschid ușa, dar ea se împotrivește sfidător. Mai trag de ea o dată, de două ori, până mă dau bătut și apăs de multe ori butonul pe care scria parter. În cele din urmă am realizat gravitatea situației în care mă aflam.

Dacă citiți asta, înseamnă că deznodământul a fost tragic. Sau am fost pedepsit după ce părinții au aflat că iarăși întârzasem la ore. Dar ideile năstrușnice au început să-mi umble prin cap. Cu cât îmi imaginam mai mult pe tata ținându-mi morală, cu atât părea mai atractivă ideea de a rămâne cât mai mult timp blocat în lift.

Mă uit la ceas, abia trecuseră cinci minute. Am început să iau la rând toate butoanele de pe panou, niciunul nu răspundea. În acel punct am început să-mi fac planuri pentru nivelul de oxigen, hrană și nevoile fiziologice. Oare puteam rupe o bucată din lemnul din care era făcută podeaua? Auzisem povești din război cu soldați care mâncau scoarță de copac pentru a supraviețui. Puteam face și eu așa ceva, ba chiar îmi reușea pentru că podeaua era prelucrată industrial, nu avea acarieni. O eternitate a trecut sau, cum ar spune cei cu acces la ceasuri, cinci minute. Dar eu mă aflam în liftul acela de când îmi puteam aduce aminte.

Încropeam în minte un testament prin care voiam să-i las moștenire totul câinelui meu. Deja ratasem metroul, șansele să nu întârzie la școală deveniseră zero, împrejurările erau disperate. Îmi închipuiam un sendviș unde va pe podea. Și pe altcineva lihnit de foame care rămăsese blocat și el în lift. Ne cunoșteam doar de câteva minute, dar adevărul era că ne știam de o viață. Poate că era un străin, poate că eram eu însumi. În momentele de deznădejde iese ce e mai rău din oameni. Îl vedeam cum se uită la mine cu o privire șireată. Anestezicul începea să slăbească, dar eram totuși amorțit și deloc în apele mele.

N-aveam nicio șansă împotriva lui, așa că trebuia să acționez primul, să-l iau prin surprindere.

Eram cât pe aici să pornesc o luptă cu mine însumi când am auzit zgomote. Echipa de intervenție ne-a găsit, imensă a fost ușurarea. Oare o să afle părinții de pățania mea? Privesc ceasul și văd că stătusem blocat aproape cincisprezece minute. Nici nu apuc să îi mulțumesc salvatorului meu, electricianul blocului, și îmi iau picioarele la spinare spre casă.

După cum bănuieți, am întârziat iarăși la școală. Diriginta i-a anunțat pe părinți. Se povestește că de atunci n-am mai fost văzut vreodată. Încă încerc să-i conving pe părinți că într-adevăr rămăsesem blocat în lift.

Andrei Gheorghe Fărcaș, clasa a X-a

1. **persoana I.** Naratorul este personajul principal (exemple: *Amintiri din copilărie* de Ion Creangă, *De veghe în lanul de secară* de J.D. Salinger, *Romanul adolescentului miop* de Mircea Eliade) sau în care naratorul nu este personajul principal (*Câinele din Baskerville* de A.C. Doyle în care Dr. Watson povestește întâmplările sale împreună cu Sherlock Holmes sau *Marele Gatsby* de F. Scott Fitzgerald în care Nick Carraway povestește, dar este un personaj secundar).

2. **persoana a II-a** (folosit foarte rar). De obicei în poezie. În proză când cineva își amintește despre ce făcut un alt personaj.

3. **persoana a III-a** perspectivă limitată la un singur personaj. (exemplu: *Harry Potter* de J.K. Rowling)

4. **persoana a III-a** perspectivă omniscientă și omniprezentă. Naratorul știe tot ce fac, gândesc sau intenționează să facă toate personajele. (exemple: *Ion* de Liviu Rebreanu, *Moara cu noroc* de I. Slavici, *Moromeții* de Marin Preda, *Război și pace* de Lev Tolstoi)

5. **naratori multipli:** persoana a III-a (exemplu: *Cântec de gheață și foc/Urzeala tronurilor* de George R.R. Martin) sau persoana a III-a în amestec cu persoana I (exemple: *Patul lui Procust* de Camil Petrescu, *Zgomotul și furia* de W. Faulkner, *Orbitor* de M. Cărtărescu).

Hawthorne Capote
Carver Salinger Kipling
Cortázar Hemingway Pirandello
Turgheniev I'sle-Adam Singer
King Hesse Cehov Villiers Borges
Márquez de Munro Buzzati
London Iaru Bierce Kafka Twain
Murakami Poe Balzac Gogol
Wilde Maupassant Dahl
Cheever Bradbury
Alexievich

Personajul poate comunica:

- **Verbal**
- **Paraverbal** (sunete nearticulate, intonație, accentul pus pe cuvinte, timbrul, inflexiune și intensitatea vocii, tonalitatea, ritmul vorbirii)
- **Nonverbal** (postura, expresiile faciale, gesturile, privirea)

PRIMA DATĂ CÂND AM FOST ANGAJATĂ

Interviul nu a fost atât de greu pentru Misty, până la urmă a obținut un post la un magazin care vinde materiale pentru desen și pictură. Dar cum a descurat ușa din spate cu cheia de serviciu primită cu o zi înainte cu greu face față unui simțământ de a fugi înapoi prin aerul rece al dimineții și a nu se mai întoarce. Intră, își salută respectuos șefa de tură care o oprește să îi dea niște cutii cu pensule și vopsea care trebuiesc puse la locul lor.

Un pic din panica interioară scade, ziua începe cum nu se poate mai bine. De fapt, așa și trebuie, e prima ei zi și nu cred că ar fi pus-o la casa de marcat încă. Misty merge cu brațele pline printre raioane și ajunge în spate la raionul de pensule rugându-se în gând să nu scape nimic pe jos. Așează ușor cutiile într-un loc gol de pe raft și oftează. Nu că ar fi fost exagerat de grele, ci doar așa. Secțiunea de pensule este fix lângă cea de tuburi de vopsea. Mirosul greu de vopsele îi mută nasul din loc, dar se va obișnui. Desface cu grijă ambalajul de carton, scoate mănunchiuri de pensule și le pune pe rafturi.

I se pare că ziua trece relativ repede, ajută clienții în timp ce încearcă să-și mascheze panica deoarece nici ea nu știe unde sunt cariocile pe bază de alcool sau unde exact este o paletă de la nu știu ce brand german. Dar ajută, zâmbește și ajută. Ajunge și în preajma casei de marcat și trage cu ochiul să înțeleagă modul în care funcționează. Nu pare atât de greu, își zice în gând, dar când este pusă la casă o oră mai târziu cu o coadă de clienți în spate... nu mai pare așa ușor.

În sfârșit ceasul bate ora cinci, poate să plece acasă. În capul său, Misty sare în sus de fericire, dar în exterior întoarce meticuloasă semnul pe care scrie acum „Închis”. Mândria îi inundă pieptul, un zâmbet i se așterne pe buze, ochii îi scânteiază de o lumină nouă.

Da, abia așteaptă următoarea zi de muncă.

Alexandra Radu, clasa a X-a

Spune: Tâlhăru nu avea deloc încredere în ea.

Arată: Tâlhăru o privi lung, scrutaător, cu o bănuială care, oricât de adânc tănuită, se trăda din toată încetineala, greutatea cu care se hotăra.

(Vasile Voiculescu)

Spune: Lupii mureau de frig și de foame urlând fioros în noapte.

Arată: Adesea, lupii zăceau laolaltă fără să se miște, îngândurați, încălzindu-se unul pe celălalt și pându-neliniștiți pustiu lipsit de viață până când vreunul, torturat de chinurile cumplite ale foamei, sărea dintr-o dată scoțând un urlat înfiorător.

(Hermann Hesse)

Spune: În asemenea clipe părea că-și pierde mințile.

Arată: În asemenea clipe se purta cu răceală. Privirile i se pierdeau în gol. Iar glasul său, un glas cald de tenor, se ridica până la tonuri ascuțite, care ar fi sunat a supărare dacă n-ar fi fost cumpătu și desăvârșita claritate a vorbelor sale.

(Edgar Allan Poe)

Spune: Medicul Gleb Glebici îl consultă pe pacient, se gândi intens la ce boală ar fi putut avea și plecă să-i aducă un medicament.

Arată:

– Scoate limba! poruncește Gleb Glebici bolnavului.

Bolnavul deschide o gură cât toate zilele și scoate limba.

– Scoate-o mai mult!

– Mai mult nu pot, Gleb Glebici.

– Totul se poate pe lumea asta!

Gleb Glebici se uită un timp la bolnav, se gândește, încruntat la ceva, dă din umeri și iese din camera de consultație, fără să scoată o vorbă.

(Anton Cehov)

Spune: Valentin mergea bucuros spre casă după ce o sărutase pe Maria.

Arată: Valentin pășea ușor, cu mâinile în buzunare și cu un zâmbet agățat de colțul gurii. Frunzele foșneau sub pașii lui, dar el abia le simțea – parcă plutea. Se opri o clipă și privi cerul, oftă scurt ca și cum toată lumea îi aparținea. Ocoli cu îndemânare o trotinetă electrică parcată pe trotuar. În palmă simțea încă urma caldă a mâinii Mariei.

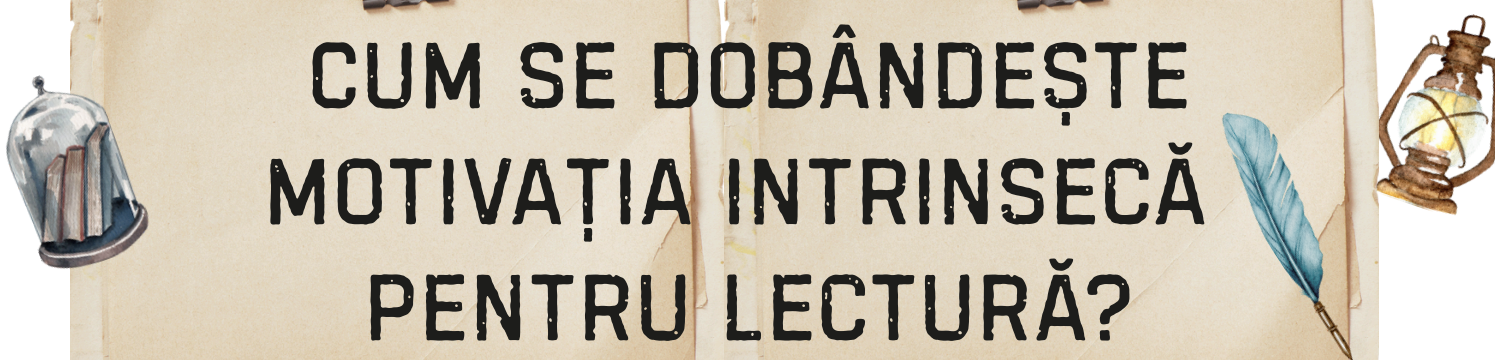

An idea is to a writer as a seed is to a gardener?

or

An idea is to a writer as flour is to a baker?

CUM SE DOBÂNDEȘTE MOTIVAȚIA INTRINSECĂ PENTRU LECTURĂ?

Motivația intrinsecă pentru citit în general și literatură în special este inclusă în angrenajul mai cuprinzător al motivației (învățării) și cuprinde factorii misterioși care îl mobilizează pe elev să pornească în aventura deschiderii unei cărți. Dacă în ceea ce privește motivația clasică a învățării elevul intră pe drumul dobândirii de cunoștințe, șlefuirii unor deprinderi și adoptării unor atitudini, atunci când vorbim despre motivația pentru cititul literaturii trebuie să luăm în calcul ludicul, gratuitatea și tensiunea plăcută resimțită. Acest *concept psihologic* este o trebuință de ordin superior, un argument autoreferențial, o desăvârșire apărută când toate celelalte necesități au fost satisfăcute.

Spre deosebire de motivația extrinsecă, ce leagă cititul literaturii de obținerea notelor, laudelor și a recompenselor, motivația intrinsecă este o stare de autodepășire când te hrănești doar cu ambrozia zeilor. După ce se escaladează *piramida nevoilor umane* aranjată de Abraham Maslow (fiziologice, de siguranță, sociale/de apartenență la un grup, de stimă de sine, de autoactualizare) ce mai rămâne de făcut? Atunci individul intră în sfera valorilor înalte, zboară într-un strat de nori unde gravitația nu îl mai trage în jos, când motorul intereselor sale reflectă idealurile imaginate de Platon. La această altitudine, un artist pictează/ un scriitor scrie/ cineva ajută/ un medic tratează/ un cercetător inventează.... nu pentru faimă și bani, ci pentru că a înțeles mai profund universul.

Motivația intrinsecă pentru lectură se formează atunci când firele plăcerii, curiozității și ale libertății de alegere se împletesc în același șnur.

Motivația intrinsecă pentru lectură se obține printr-un demers susținut de cultivare a gustului pentru citit, printr-o tehnică complexă aflată la granița dintre știință psihologică și artă și care ține de măiestria și entuziasmul profesorului sau al părintelui.

Ca să scrii o povestire trebuie mai întâi să citești multe povestiri. Iar ca să te delectezi cu literatura trebuie să-ți placă acest lucru, nu are sens să o faci din obligație. Una dintre activitățile *Atelierului* este cultivarea gustului pentru lectură și, prin extensie, speranța că poate vreun elev va ajunge și la performanța de a-și găsi motivația intrinsecă. Propunem astfel pe această cale – a *Atelierului de scriere creativă* și a revistei *Semne și chei*, o serie lungă de activități concrete în speranța că măcar una dintre ele va stârni în vreun adolescent plăcerea și satisfacția citirii cărților.

Ca direcții generale de abordare a anevoiosului demers de a face un elev să citească merită să fie considerate următoarele aspecte. Elevul-adolescent simte nevoia să aibă un oarecare control asupra a ceea ce citește, cu siguranță va fi mai impresionat de lista lecturilor *suplimentare* decât de cea obligatorie și de Autorii Canonici. Iar această listă să fie flexibilă ca gen și autor. Dacă cineva are o pasiune pentru gothic sau fantasy, să fie îndrumat către o carte bună de gen, chiar dacă nu se află în bibliografia claselor IX-XII și nici în cea de literatură universală de la clasele de filologie. Ca să-l atragă cititul trebuie să aibă sub ochi măcar un text relevant pentru pasiunea lui de astăzi. Nu se știe cât ajută la dobândirea motivației intrinseci cititul unei cărți doar pentru o notă mare sau pentru o recompensă materială în familie.

Entuziasmul vizavi de citit literatură, deopotrivă al părintelui și al profesorului, ajută cu certitudine în demersul propus. La fel cum de bun augur este întărirea stimei de sine ca cititor a elevului printr-o conversație sinceră despre povestea ascunsă între coperti, indiferent dacă este o carte de literatură, una științifică sau de drept. Și ca să fim în trend cu avansul tehnologic să fim receptivi la ebook readere sau audiobookuri.

MODALITĂȚI DE STIMULARE A INTERESULUI PENTRU LECTURĂ ȘI DE PERFECTIONARE A SCRIERII CREATIVE

Bogdan Andronache

Lăsați elevii să povestească. De ce am insista să vorbim din prima clipă despre conținutul lecției înainte de a explora care este starea de spirit a clasei și a spune prin mijlocire nonverbală că suntem deschiși emoțional să ascultăm of-ul cuiva? Elevul-adolescent prezent în clasă a avut de înfruntat teribile obstacole ca să se afle acolo, deopotrivă emoționale și fizice, iar efortul lui nu trebuie trecut ușor cu vederea. Să investigăm câmpul semantic al acestor obstacole, fie că sunt legate de vreme, de transport, de un conflict mental sau de un comportament simulat. Conduita decentă a profesorului înseamnă să-l ascultați cum se cuvine. Când încearcă să explice că a întârziat din cauza unui accident, de fapt el tatonează o limbă nouă, leagă itele unui scenariu, nu contează dacă este real sau fictiv, încropește o poveste. Trebuie lăsat să termine de povestit și apreciat mai degrabă pentru semantica și farmecul spuselor sale. Efortul său de a se face înțeles merită apreciat. Știe că timpul avut la dispoziție nu este decât de ordinul zecilor de secunde sau poate un minut, așa că jocul lexical care se înfiripă îi rafinează exprimarea și potențialul ludic al vorbei.

Că spun sau nu adevărul în acea pasageră conversație de trecere a timpului, puțin importă. Se simte liber să vorbească, nu-și reprimă pornirea, dar nici nu exagerează, se bucură de miezul fertil și conștient al ludicului de dinaintea seriosului lecției.

Este cântecul de lebadă al limbajului activ, căci urmează instaurarea dictaturii limbajului pasiv – prelegerea profesorului, din perspectiva lor.

Citirea expresivă cu paraverbal. La începutul anilor 2000 am participat la o lectură literară susținută de actorul Alexandru Repan. Nu mă dădeam în vânt după Eminescu, nici acum nu o fac, dar când a început să curgă glasul dramatic încărcat cu toată pleiada de ornamente paraverbale, o distanță cosmică s-a interpus între noi și realitatea fizică și am fost trimiși pe nerăsuflăte la sensurile cele mai profunde ale textului.

Citirea expresivă duce la o mai bună înțelegere a dedesubturilor. Intonație, ritm, virgula marcată printr-o pauză, tăcerea care înconjoară punctul sau ridicarea din sprâncene care indică semnul de exclamație sunt neprețuite. Elevii pot împărtăși cu profesorul câteva minute din lectura cu paraverbal a unui fragment literar. Crește încrederea în sine pentru că nu e lucru ușor să citești astfel astăzi. Când elevul își va auzi propriile cuvinte va avea parte de o fascinație disimulată, va fi încântat să descopere veșminte noi ale unor structuri gramaticale vechi.

Încântat îi va fi intelectul sesizând tonul narativ și subtextul, emoțiile îl vor inunda din frica de ridicol, creativitatea îi va fi stimulată pentru că intră mai bine în pielea personajelor, le înțelege contextul și, fără să-și dea seama, va face uz și de limbajul nonverbal...

Nu vă feriți de audiobook-uri. Acest gen de carte citită poate fi imprimată pe dvd sau poate circula în formate audio pe internet. Unii pot considera că este o lectură pentru leneși. În timp ce vă achitați de treburile cu adevărat importante cum ar fi aspiratul, gătitul sau poate condusul, puteți audia un text incitant în lectura captivantă a unui actor sau scriitor. Dacă ascultați o povestire clasică, atunci putem vorbi fără tăgadă de o „recitare”. Și când parcurgeți a doua oară un text este știut că vi se dezvăluie noi sensuri, iar povestea nu mai seamănă cu cea de la prima lectură. Poate că elevii își vor cultiva răbdarea și vor exersa capacitatea de a urmări o idee pe termen lung. O povestire redată pe mai multe voci devine și mai atractivă. Ne putem gândi la îndrăgitul teatru radiofonic, puțin cunoscut elevilor de astăzi. Pe lângă faptul că este narat pe mai multe voci, câte una pentru fiecare personaj, această subspecie de audiobook are un întreg repertoriu de efecte sonore și muzică. Nostalgia se manifestă însă doar în

Să inventăm personaje suprarealiste.

La granițele creativității se află bizarul. Când născocesc straniul te folosești de paradoxal. Secretul constă în găsirea unui material component din obiectul sau personajul gândit care să fie înlocuit cu altul, de o textură și compoziție diferite. O mașină de piatră n-ar putea exista, însă în lumea desenelor animate fizica nu funcționează după aceleași principii ca în realitate. Ce-ar fi ca un om să se metamorfozeze într-un gândac, să stea închis în camera lui, să nu vrea să meargă la serviciu? Sau un om de tinichea pentru care uleiul de motor picurat la încheieturi este o necesitate. Absurdul faunistic este descris cu măiestrie de către Borges în *Cartea ființelor imaginare* unde, pe lângă creaturi binecunoscute precum dragonul chinezesc, sfînxul sau minotaurul, autorul ne zugrăvește și fiare imposibile precum hipogriful (jumătate cal, jumătate vultur) sau manticora. Când inventăm obiecte suprarealiste se exersează capacitatea de a crea contexte care funcționează dincolo de logică. Putem lansa provocarea obiectului care nu ar trebui să existe, precum o cutie din care dispare orice pui în ea, o pereche de ochelari care îți dezvăluie doar ceea ce vrei tu să vezi, o haină care își schimbă culoarea în funcție de starea de spirit, un scaun care te înțeapă în spate când spui o prostie, o poză de pe instagram care îmbătrânește în locul tău.

Provocare: Citește o carte cu titlu ciudat!

Majorității elevilor cărțile li se par plicticoase începând chiar cu titlul. Oare o carte care are o denumire bizară atrage pe cineva? Autorul nu s-a chinuit degeaba să găsească cel mai extravagant titlu. Știe că va sădi sămânța curiozității într-un potențial cititor. Unii vor fi atât de curioși încât vor căuta pe google imediat ce vor termina de citit chiar fraza următoare. Ar putea oare să existe o carte cu titlu: *Stârpiți răul de la rădăcină, împușcați copiii*? Cititorii sunt tentați să se asigure că sensul nu e literal, ci metaforic, apoi trec mai departe.

Un titlu curios, într-o piață de carte ticsită până la refuz, garantează o perspectivă neconvențională. Poate fi altfel – iar această calitate îl atrage pe adolescent. *Borcanе bine legate, bani pentru încă o săptămână* de Dan Sociu. Desigur, bizareria se dovedește până la urmă doar o formă de marketing, dar în ziua de astăzi ambalajul are șanse mari să vândă marfa. *Noi vorbim, nu gândim* de Radu Paraschivescu. Alți cititori sunt atrași de ironie și de un stil sarcastic, iar ultimul autor furnizează din plin. Pentru o abordare mai serioasă: *Animale bolnave* - Nicolae Breban. De multe ori titlul ascunde o metaforă, iar năstrușnicia se referă de obicei la o reflecție profundă asupra umanului. *Omul de zăpadă care voia să întâlnească soarele* de Matei Vișniec. Alteori povestea emoționează chiar prin titlu și te face să anticipezi aventurile și deznodământul fatal.

Se pot scrie pe bilețele câteva titluri și se extrag de către elevii participanți la joc. Există nenumărate cărți cu denumiri ieșite din comun.

Doar câteva exemple:

Cu puțin timp înaintea coborârii extratereștrilor printre noi de Lucian Dan Teodorovici

Raiul găinilor de Dan Lungu

Obiceiuri de nuntă la cangurii șchiopi de Cornel Udrea

Cântăreața cheală de Eugen Ionescu

Visează androizii oi electrice? de Philip K. Dick

Să ucizi o pasăre cântătoare de Harper Lee

Omoară-mă! de Ana Maria Sandu

Sunt o babă comunistă! de Dan Lungu

Degete mici de Filip Florian.

meme-uri literare. Sunt o specie grafică, o îmbinare de text și imagine, care populează tărâmurile rețelelor de socializare. În ciuda faptului ca ideea pe care o transmite poartă o haină ironică nu este de neglijat posibilitatea de le utiliza în scopuri de stimulare a lecturii. Este o formă de marketing persuasiv care alungă rutina și conformismul de pe operele literare. Creativitatea lucrează în tandem cu flexibilitatea mentală, iar a fi creativ presupune în primă instanță să fi curios și receptiv în privința unui conținut semantic și simbolic despre care aveai impresia că este învechit. Un meme literar este simplu și scurt, cărămizile sale sunt imaginile și cuvintele desprinse din semnificația unui text cunoscut, ceea ce le face ușor de recunoscut. Conflictul sever și grav este tradus în cheie umoristică. Pe instagram și facebook unele postări cu meme-uri devin virale și ajung să fie văzute de mulți adolescenți. Un meme literar poate constitui o punte peste care se trece în tărâmul textului în integralitatea lui, poate aprinde scânteia curiozității, poate câștiga un cititor.

Pentru a construi cum se cuvinte un *meme literar* este necesară prezentarea unei referințe din text în cheie umoristică. Se desprinde o idee din intrigă sau din conflict, se identifică o sintagmă sau o vorbă a unui personaj sau contextul punctului culminant. Apoi se alege o imagine potrivită sau se generează una cu Inteligența Artificială. Ideea desprinsă anterior trebuie modelată într-o formă succintă și amuzantă, să fie ca o ironie sau ca o reacție exagerată a personajului literar. Ca să ajungă precis la publicul țintă reprezentat de elevii-adolescenți este necesar să fie legată de realitatea actuală.

Meme-ul să fie ancorat într-o perspectivă a culturii jocurilor de calculator, a rețelelor sociale sau într-un univers cinematic. Umorul este foarte apreciat de tineri, așa că, ferindu-vă de gluma grobiană și de batjocură, veți fi fără îndoială capabili să realizați un meme eficient cu instrumente online disponibile gratuit.

Meme-ul literar devine astfel o figură de stil, chiar o metaforă, pentru că se bazează pe o comparație subînțeleasă.

UMBRA VEȘNICIEI

*Întunecat, misterios
sumbru, macabru.*

Noaptea coborâse peste oraș ca un vâl negru, iar ploaia rece lovea asfaltul cu o ritmicitate deprimantă. Străzile erau pustii, lumina galbenă a felinarelor tremura pe fațadele clădirilor de epocă. Polițistul Radu își strânse pardesiul în jurul umerilor și păși în bezna ce părea să absoarbă orice urmă de căldură. Sprâncenele lui încruntate deschideau drumul unui bărbat bine alcătuit și cu pas hotărât. Încă o crimă. Încă un mister.

De luni întregi, un criminal în serie teroriza orașul. Victimele, aparent alese la întâmplare, erau găsite răstignite în cele mai bizare locuri și cu pielea marcată de simboluri ciudate. Nimeni nu înțelegea legătura dintre ele. Un preot, o tânără bibliotecară, un bancher director al breslei sale. Un puzzle imposibil. Corpul celei mai recente victime fusese descoperit într-o casă abandonată de la marginea orașului. Când Radu intră în clădire, aerul vechi și înăbușitor îi invadă plămânii. Pereții erau crăpați, podeaua scârțâia sub greutatea pașilor săi, era o atmosferă crepusculară, portocaliul apusului desena o figură geometrică care se restrângea treptat la îmbinarea dintre perete și podea. În mijlocul încăperii, pe o masă veche de lemn, atârna corpul mutilat al unui bărbat.

Pe piept, gravat cu precizie chirurgicală, era același simbol prezent și la celelalte crime. O serie de linii întrepătrunse care formau un model care părea atât de familiar acum. Frisonul ce îi străbătu șira spinării nu avea legătură doar cu scena crimei. Era și altceva, un simțământ straniu, ca o amintire care răbufnea din subconștient și care încerca să iasă la suprafață. Își trecu degetele peste simbol, deși pângărea scena crimei și ar fi putut șterge indicii pentru colegii săi criminaliști care aveau să pice dintr-o secundă în alta. Pentru o clipă, o imagine străveche îi fulgeră prin minte: o încăpere luminată de torțe, oameni îmbrăcați în robe întunecate, murmurând în jurul unei mese de piatră. I se făcu greață, respirația i se acceleră. Văzuse asta înainte. Unde?

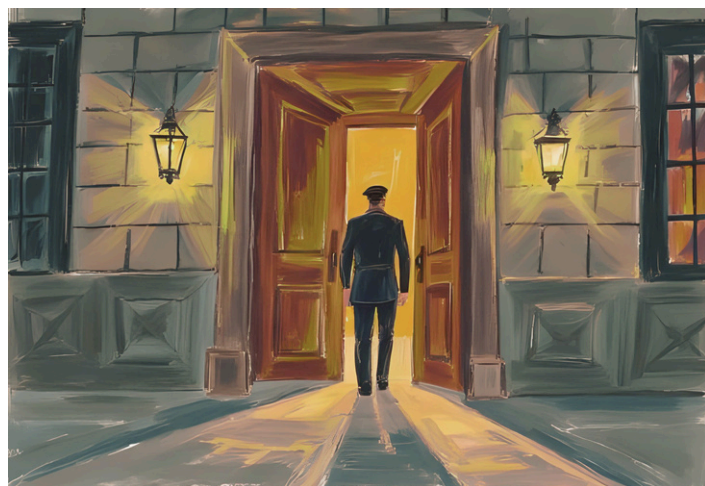
În acea noapte, Radu nu putu dormi. Dosarele erau împrăștiate peste biroul său, fiecare pagină încărcată de detalii macabre. Se cufundă în bazele de date ale Inspectoratului General al Poliției Române căutând legături. Atunci găsi un articol vechi, îngălbenit de timp,

scanat, care spunea că „liderul cultului Nephilim, dispărut fără urmă în 1893”. Citi mai departe, sângele i se răci, simți un gol în abdomen.

Cultul Nephilim fusese o societate secretă românească ai cărei membri credeau în reîncarnare. Ei postulau că anumite suflete, marcate de destin, sunt forțate să revină iar și iar în realitate, prinse într-un cerc nesfârșit de viață și moarte. Liderul lor, un bărbat misterios, considerat nemuritor și descendent al lui Zalmoxis, zeul geto-dacilor, era capabil să renască în trupuri noi, păstrând amintirile până când conștientiza adevărul absolut.

Și atunci, privirea îi căzu asupra unei fotografii din ecran. O imagine alb-negru, scanată rău, decolorată, cu marginile rupte. Un grup de bărbați pozau aliniați, iar în mijloc, figura liderului cultului. Radu simți iarăși un gol în stomac. Bărbatul din fotografie îi semăna izbitor. Era mult prea mult. Mintea i-o luă razna. Încercă să mărească imaginea cu mouse-ul. Cum era posibil? Fața îi deveni palidă, mâinile îi tremurau. Era o glumă proastă? O coincidență bizară? Sau ceva mult mai adânc și perfid?

Simțea că trebuie să meargă înapoi la locul crimei. La casa părăsită. Când încă nu se luminase de ziuă reveni acolo. Ploaia se oprise între timp, aerul era îmbibat de umezeală. Înăuntru, aceeași atmosferă apăsătoare. Înaaintă cu precauție, simțind o atracție inexplicabilă către o ușă veche, zidită și abia vizibilă în peretele din spate. O deschise cu o lovitură de picior și coborî grijuliu pe scările de piatră, simțindu-se ca și cum ar păși într-un alt timp. Beciul era vast, cu pereți de piatră și cărămidă, acoperiți de inscripții vechi. În mijloc, un fel de altar prăfuit.

UMBRA VEȘNICIEI

O candelă ardea slab, semn că cineva fusese acolo recent, venit pe altă intrare. Pe masa altarului, o carte cu coperti groase din piele. O deschise și, cu fiecare pagină parcursă în diagonală, simți cum realitatea i se destramă, ochii i se împăienjenesc de lacrimi.

În paginile acelei cărți era descrisă viața unui om, ca un fel de evanghelie păgână. Un bărbat ce se născuse de nenumărate ori, trăind sub identități diferite, dar revenind mereu la același destin. Rândurile descriau cu exactitate frânturi din propria lui viață. Numele său era diferit în fiecare epocă, dar toate descrierile îl duceau în același punct: prezentul. El însuși era ultimul lider al cultului. Șocul îl copleși. Crimele? Simbolurile? Deci nu era doar un comisar-șef care investiga cazul. De fapt el era centrul întregii povești, mijlocul pânzei de păianjen. Crimele erau un ritual, un proces de reamintire, de reîncarnare, din care memoria ieșea slăbită și se pierdea treptat legătura cu trecutul. Încercă să sape după cele mai vechi amintiri, petrecută în altă viață.

Pași se auziră pe scări. Cineva cobora. În întuneric, o siluetă familiară apărură.

- Să trăiți, domnule comandant, spuse vocea gravă a unui bărbat îmbrăcat într-o uniformă de poliție. Era unul dintre comisarii cei mai bătrâni din Inspectoratul General al Poliției Române, dintre aceia care nu ieșeau niciodată la pensie.

- Tu ai fost cel care m-a pus să fac asta, abia îngână Radu.

Comisarul matusalemic rânji.

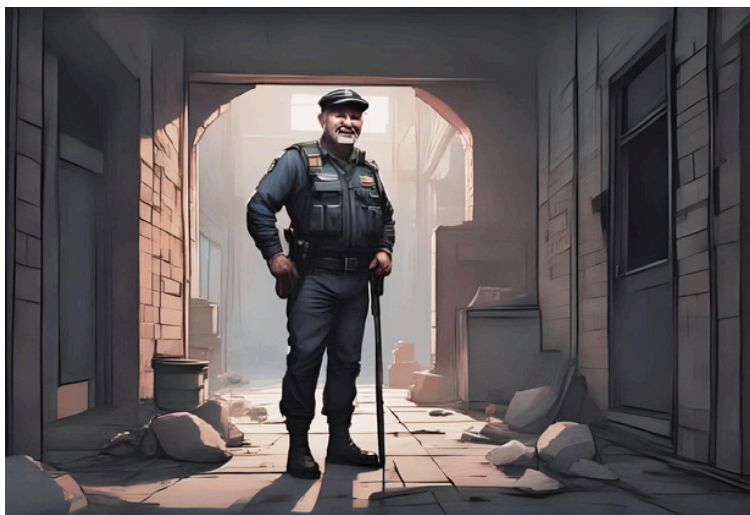

- Asta a fost menirea dumneavoastră, domnule comandant. Știu că nu-ți mai amintești mare lucru, că mereu ai încercat să fugi de trecut, dar uite că acum te-ai prins din urmă. Nu ai fost doar comisarul care a investigat crimele. Ai fost în același timp și criminalul care pierdea tot mai mult legătura cu viețile lui anterioare.

Radu se prăbuși în genunchi într-o băltoacă. Îl cuprinse răceala. Simțea cum amintirile revin, imagini dintr-o viață demult uitată, sângele vărsat, jurămintele făcute în nopți cu periodicități astrale. Într-un colț al minții, știuse mereu că nu era doar un simplu ofițer de la investigații criminale. Ceremonia era completă. Portretul său autentic se creiona tot mai vizibil în galeria fostelor sale personalități. Se ridică încet, privindu-l pe bătrânul comisar din fața sa, activ încă de când se înființase Serviciul Omoruri al Capitalei pe vremea lui Gheorghiu-Dej.

Îl recunoștea acum, îi fusese călăuză în fiecare viață, în fiecare ciclu de crime. Îi fusese ghid, martor, protector, acum îi călăuzea pașii rătăciți înapoi pe drumul predestinat. Radu zâmbi trist. Era un zâmbet ce nu mai aparținea omului care fusese ieri.

- Domnule comandant, povestea încă nu s-a terminat. Acum zece minute s-a raportat prin serviciul 112 încă o crimă.

VISUL DE A FI PILOT

Dacă m-ai fi întrebat când eram copil ce vreau să devin când voi fi mare, probabil nu aș fi spus „pilot”. Nu eram genul de copil care stătea ore întregi cu privirea spre cer, urmărind avioanele și visând să fie acolo sus. Sigur, avioanele mi se păreau interesante, dar nu pot spune că aveam o pasiune clar definită pentru aviație. Totul a început mult mai târziu, la 13 ani, într-un mod complet diferit de cum mi-aș fi imaginat vreodată.

Într-o zi, am descoperit un simulator de zbor pentru calculator. La început, nu știam nimic despre aviație și nici nu înțelegeam ce presupune cu adevărat pilotajul. Mi s-a părut fascinant să pot controla un avion, chiar și într-un mediu virtual, dar experiența inițială a fost departe de ceea ce aș fi numit un succes. Nu reușeam să decolez corect, pierdusem controlul aeronavei de nenumărate ori, iar aterizările erau mai mult accidente. Cu toate acestea, în loc să renunț, am început să mă documentez. Am citit despre procedurile de zbor, despre principiile de bază ale aviației, despre modul în care funcționează aeronavele. În scurt timp, ceea ce părea doar un joc a devenit o pasiune autentică.

Am început să investesc din ce în ce mai mult timp în simulator, exersând manevre, învățând despre navigație, condiții meteo și proceduri standard folosite de piloții reali. Timpul petrecut în fața calculatorului trecea fără să-mi dau seama. O oră devenea rapid trei sau patru, iar fiecare reușită îmi aducea o satisfacție imensă. La un moment dat, am realizat că nu mai era vorba doar despre un hobby – îmi doream cu adevărat să fac asta în realitate. Îmi doream să pilotez un avion adevărat, să simt ceea ce simt piloții atunci când sunt în aer.

*Convingere, încredere
competență, disciplină.*

De la pasiune la realitate

Când am decis că vreau să urmez acest drum, am realizat cât de dificilă este, de fapt, această carieră. Aviația nu este doar despre frumusețea zborului, ci și despre responsabilitate, disciplină și un efort constant de perfecționare. Pregătirea teoretică a fost una dintre cele mai mari provocări pentru mine. Volumul de informații pe care trebuia să îl asimilez era enorm, iar fiecare detaliu conta. Nu era suficient doar să memorez – trebuia să înțeleg perfect fiecare concept, deoarece în aviație nu există loc pentru greșeli.

Au fost momente în care mă simțeam copleșit. După ore întregi de studiu, aveam impresia că nu mai pot reține nimic și mă întrebam dacă sunt cu adevărat pregătit pentru acest drum. Uneori mă gândeam că poate este prea greu, că poate nu voi reuși, dar în astfel de momente sprijinul celor din jur a făcut o diferență uriașă.

Părinții mei au fost mereu alături de mine, nu doar din punct de vedere financiar, ci și emoțional. M-au încurajat atunci când simțeam că nu mai am motivație și mi-au amintit de fiecare dată cât de mult îmi doresc să devin pilot. De asemenea, un prieten foarte bun, care acum lucrează la compania la care visez și eu să ajung, m-a ajutat enorm. A trecut prin aceleași provocări și, de fiecare dată când aveam îndoieli, îmi spunea că este normal, că drumul nu este ușor, dar că merită fiecare sacrificiu. Sfaturile lui mi-au oferit o perspectivă clară și m-au ajutat să merg mai departe.

VISUL DE A FI PILOT

Primul zbor – momentul decisiv

Cel mai frumos moment de până acum a fost, fără îndoială, primul meu zbor real. Așteptasem acest moment ani de zile și, în ziua aceea, emoțiile au fost copleșitoare. Eram în cabină, simțeam fiecare vibrație a avionului, fiecare sunet, fiecare mișcare. Tot ce învățasem până atunci părea să capete sens. Când instructorul mi-a spus că este timpul să preiau comenzile, am simțit o combinație de emoție, teamă și entuziasm. Însă, pe măsură ce avionul răspundea comenzilor mele, am început să mă relaxez. Din acel moment, am știut cu siguranță că acesta este drumul meu.

Îmi amintesc clar acel moment. Mâinile îmi erau ușor tremurânde pe manșă, dar în același timp, simțeam un sentiment de control și siguranță pe care nu l-am mai trăit până atunci. Instrucțiunile instructorului erau clare, dar în mintea mea, totul se derula ca și cum fusese acolo dintotdeauna. Simțeam că zborul face parte din mine.

Provocările viitorului

Desigur, aviația este un domeniu în care învățarea nu se oprește niciodată. Chiar și după obținerea licenței, un pilot trebuie să fie într-un proces continuu de perfecționare. Este o meserie care cere atenție la detalii, luare rapidă a deciziilor și capacitatea de a rămâne calm în orice situație. Programul este imprevizibil, responsabilitatea este enormă, iar presiunea este constantă. Cu toate acestea, știu că nu mi-aș putea imagina altceva.

În următorii ani, voi avea de înfruntat noi provocări. Obținerea licenței este doar începutul, iar drumul până la a deveni pilot de linie este lung. Este nevoie de multe ore de zbor, de acumularea experienței necesare și, mai ales, de multă răbdare. Dar, indiferent de dificultăți, sunt pregătit să le înfrunt.

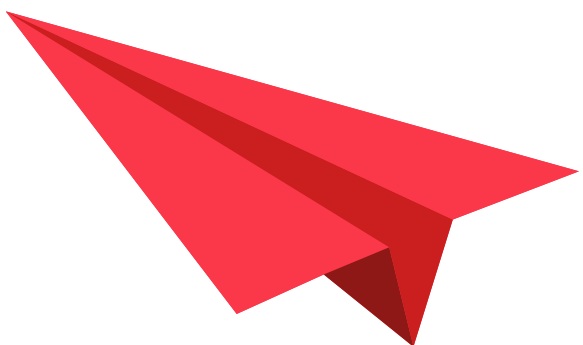

O carieră, o pasiune, un destin

Am muncit mult ca să ajung până aici și știu că mai am un drum lung de parcurs. Dar sunt pregătit. Nu mai este doar un vis îndepărtat, ci o realitate spre care mă îndrept cu fiecare zi. Aviația nu este doar o carieră pentru mine, este o parte din mine, o pasiune care mă definește. Și, indiferent cât de greu va fi, știu că merită fiecare efort.

Când mă gândesc la viitor, mă văd în cabina unui avion, privindu-mi pasagerii îmbarcându-se, pregătindu-mă pentru un nou zbor. Îmi imaginez momentul în care, în sfârșit, voi purta uniforma de pilot și voi avea responsabilitatea unui echipaj și a sutelor de oameni care se vor baza pe mine. Și în acele momente, voi ști că totul a meritat.

Aviația nu este doar o meserie. Este un mod de viață, o responsabilitate uriașă, dar și cea mai frumoasă experiență pe care mi-aș fi putut-o imagina vreodată.

COMOARA

i

*Spaimă, teroare
obsesie, repulsie.*

Într-o dimineață în care tramvaiele întârziu și aerul mirosea a plumb, Iosif a decis să scurteze drumul către fabrică printr-un gang. Nu era prima dată când ajungea târziu. Gangul duhnea a alcool și urină, Iosif fu cuprins de un sentiment familiar, un miros din copilăria lui când stătea pe canapeaua din sufragerie, iar tatăl său îi făcea morală urlând că viața fericită e o minciună și că toți oamenii acționează după interes.

Pe un perete, mascată de o tablă, zări o ușă metalică ce se mișca ușor de la vânt. O curiozitate bolnavă îl împinse pe Iosif să o deschidă. Înăuntru avu parte de surpriza vieții lui. În aer plutea un miros dulceag, iar o lumină ce se filtra printr-un ochi de geam dezvăluia în mijlocul camerei un bărbat legat de un scaun. Avea mâinile strânse cu o sfoară groasă, iar un sac de pânză îi era tras peste cap. Scoase un briceag din geantă și începu să taie sfoara. Din greșeală îl atinse la mână cu lama cuțitului, iar necunoscutul începu să se vaita. Lui Iosif îi păru rău văzând picătura de sânge ce răsări din piele. Își aduse aminte de o întâmplare din urmă cu treisprezece ani când îl lovise pe fratele său mai mic în cap cu o cană. Firicelul de sânge de atunci îl paralizase.

Se auzi un zgomot sec, ceva metalic căzuse pe podea. Iosif se aplecă și culese o monedă gălbuie de pe podeaua murdară. Până să se dămirească ce este, încă una căzu din dreptul necunoscutului de pe scaun. Văzu cu groază cum bănuțul ieși direct din gura bărbatului. Îl ridică, îl șterse de haină ca să înlăture urmele de salivă. Greutatea monedei îl surprinse. Strălucea. Să fi fost de aur?

Un gând începu să-i dea târcoale. Iosif strânse din dinți și-l lovi cu pumnul în piept pe străin. Se auzi o bufnitură seacă, îl cuprinse rușinea, se clătină un pas, rămase împietrit, îi zvâcnea tâmpla. Un gând i se încolți ca un șarpe în minte. Poate că n-am lovit destul de tare! Își aminti brusc de tatăl lui dând cu pumnul în masă și spunându-i că uneori ca să ai, trebuie să iei cu forța.

Tocmai când îi desfăcea de tot legătura de la mâini mai auzi niște clinchete metalice. Necunoscutul stătea pe scaun, chircit, nu vorbea, nu plângea. Iosif își șterse transpirația. O gheară îl prinse de măruntaie. Privi cum strălucesc monedele de pe podea. Inima începu să-i bubue în piept. Nici de bucurie, nici de groază. Era un altfel de simțământ. Își mușcă ușor buza. Poate că ar fi trebuit să ia monedele de pe jos și să fugă numaidecât. Cu fiecare clipă petrecută acolo o stare malefică punea stăpânire pe el. Chiar dacă ieșeau din gura cuiva, monedele de aur se potriveau perfect palmelor sale, îi hrăneau o foame inexplicabilă.

Atunci știu ce trebuia să facă. Nu-l putea lăsa acolo. Cel care îl legase inițial pe necunoscut și-l lăsase să putrezească în beznă se putea întoarce și era capabil de ceva mult mai rău. Iosif avea să-l salveze. În schimbul câtorva monede de aur i-ar fi dat apă, poate chiar o pătură. Și apoi... cine știe? L-ar fi eliberat într-o bună zi.

Îl ridică încet, cu grijă, ca pe niște moaște. Trupul era moale și greu, însă Iosif îl săltă pe umăr și plecă spre casă. Norocul că străzile erau pustii. Orașul îl ignora, însă ceva straniu părea că-l urmărește, o senzație se ținea scai de el. Blocul său era aproape, dar drumul părea nesfârșit. N-ar fi fost bine să-l aducă în apartament. N-ar fi suportat să-l vadă mereu. Își aminti de boxa de la subsolul blocului. —>

COMOARA

Cu mult efort coborî trupul inert al bărbatului pe treptele reci, precum un sac de cartofi. Îl așază tot pe un scaun, apoi încuie lacătul ruginit și urcă în apartament. Era doar un etaj mai sus, dar părea că fiecare treaptă îl ridica într-o altă lume nouă. Culese de prin casă niște obiecte, un lighean metalic ros de rugină, o furculiță, o pătură murdară, câteva cârpe uzate, un prosop de bumbac, o lanternă stinsă și o sticlă de apă. Le duse pe toate în boxa de la subsol.

Încuie ușa cu grijă să nu-l audă vreun vecin, se așază pe un scăunel și-l privi pe necunoscutul care încă avea sacul tras peste cap. Ar fi vrut să-i spună că el avea să-i fie un stăpân milostiv. Dar nu era bine dacă s-ar fi atașat de el. Își frânse mâinile, apoi îi veni o idee. Potrivi ligheanul sub gura străinului și-l împunse în coaste o dată cu furculița, cerându-i iertare în gând. Străinul gemu o dată, dar monedele nu căzură imediat. Iosif n-ar fi vrut să-l tortureze, dar își imaginează că așa trebuia să procedeze pentru a curge monedele de aur.

Adună monedele în lighean, le spală, le numără. Duse una în dreptul urechii și o lovi cu degetul ca să audă clinchetul misterios care-i bucura inima. Ascunse monedele într-un cufăr pe care-l împinse sub pat. Pe zi ce trecea Iosif umplea cufărul tot mai mult. La un moment dat se gândi să vândă câteva monede. Schimbă un pumn la un amanet. De acum nu mai avea să muncească precum un sclav, urma să aibă un trai bun, după cum merita. Simțea totuși o prezență nefastă care îl tot urmărea. Sau își închipuia?

Amanetul îi dădu banii fără întrebări. Pe drum spre casă începu să-l ia cu friguri. Acasă mângâie mult monedele cu privirea și se hotărî să le împartă în mod egal cu necunoscutul din boxă. O să-i pună deoparte partea lui, o să-i dea cândva. Așază banii în două teancuri egale. Fu mulțumit convins că face un lucru onorabil. Zilele treceau, iar monedele curgeau. Iosif învățase să provoace doar o durere ușoară pentru a declanșa misteriosul mecanism. Începu să schimbe tot mai multe monede, mergea și la alte amanete.

Într-o noapte avu un coșmar și se trezi transpirat, tremurând, cu gâtul uscat, încercă să-și aducă aminte ce visase, însă mintea îi era încâlcită, nu putea gândi. Se ridică din pat ușor, uitându-se curios în jur. Ceva nu era la locul lui. Poate că era un sertar deschis sau o ușă neîncuiată. Nimic la prima vedere. Sesiză apoi un iz ciudat care îi aduse aminte de ceva important. Aerul mirosea altfel... Ca și cum cineva ar fi cotrobăit printre lucrurile lui, lăsând în urmă o dâră de miros străin. Așezat pe pat, observă pe podea un bănuț auriu. Un fior rece îi străbătu trupul. Necunoscutul evadase și dăduse buzna în apartament? Sau poate că îi scăpase lui o monedă pe parchet? Fugi împleticindu-se spre subsol.

Înăuntru lumina palidă dezvălui silueta străinului. Răsuflă ușurat, apoi fu cuprins de spaimă. Cu gesturi ezitante luă cuțitul și începu să-i taie legăturile de la mână. Nu știa dacă era bine ceea ce făcea. Privind în jur, aerul părea să se îngroașe, fiecare zgomot auzit era inima lui. Paralizat de frică îi scoase sacul de pe cap. Iosif avu un șoc și se sprijini de perete. În lumina slabă a becului văzu figura care îi bântuise amintirile, chipul propriului său tată. Gândurile i se învâlmășeau ca o furtună în minte. Apoi văzu doar alb în fața ochilor.

Nu știu cât timp fusese inconștient. După ce se trezi încercă să-și miște mâinile, dar păreau a fi legate. O cârpă îi acoperea ochii. Stătea pe un scaun. Liniștea din jur amplifică golul pe care-l simțea. Oare i se păruse sau chiar era chipul cumplitului său tată?

Dintr-o dată cineva bătu tare de câteva ori în ușa boxei, auzi niște picături de apă cum curgeau dintr-o țevă într-o băltoacă. Auzi un clinchet ca și cum ar fi căzut pe podea ceva metalic.

UN ACTOR GRĂBIT

*Empatie, adaptabilitate
emoție, vulnerabilitate.*

Dacă mă întreabă cineva ce înseamnă actoria pentru mine răspunsul izbucnește de undeva din copilărie, de pe vremea când făceam parte dintr-o mini grupă de teatru din cartier, la o școală generală unde cursurile se țineau gratuit. Îmi amintesc foarte limpede cum primul meu contact cu toată această lume miraculoasă l-a adus pregătirea unei mini piese de teatru în care eu primisem rolul unui personaj oarecum negativ. În ciuda faptului că nu mă împăcasem cu ideea să joc un personaj negativ, am acceptat totuși și l-am jucat. A fost o experiență nouă și semnificativă. Emoția care a însoțit acel moment m-a făcut să îmi dau seama că locul meu va fi întotdeauna pe scenă, unde mă simt liberă și unde pot exprima ceea ce simt cu adevărat.

După ce am jucat acea scenetă contactul meu cu lumea teatrului s-a întrerupt pentru un timp deoarece am descoperit o lume nouă, totuși legată de cealaltă, anume dansul. Dansând m-am simțit iarăși împlinită și am decis să mă antrenez tot mai mult, ducându-mă și în zona de performanță.

Vraja primei iubiri a ieșit însă la suprafață ca niște fire de iarbă printre dalele de beton ale unui trotuar. Simțămintele de actor pe scenă au reapărut, moment în care am început să mă confrunt cu o dilemă: dansul sau actoria? În zilele acelea îmi plăceau deopotrivă.

M-am consultat atunci cu părinții, n-au prea fost de ajutor pentru că au lăsat alegerea în seama mea. La un moment dat am auzit de „Academia Studiourile Buftea”. Inițial părinții nu au luat în serios pasiunea mea pentru lumea scenei, dar tot mai mult îi asaltam cu vești și dedesubturi ale meseriei nou descoperite. Treptat gândurile mi s-au decantat și am înțeles că mi-ar plăcea mult să încerc să intru la UNATC. Când m-au văzut așa hotărâtă, părinții și-au îndreptat și ei eforturile către mulțumirea încăpățănatei lor fiice.

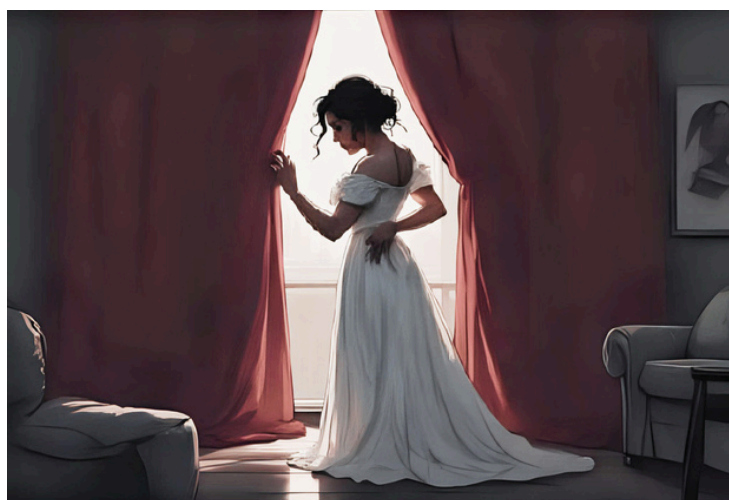
Era vara anului 2023, iar următoarele luni aveau să-mi schimbe viața într-un mod total surprinzător. Mă înscriisesem la aceste cursuri de la Buftea și se apropia luna septembrie când aveam să încep. A avut loc prima ședință a cursului în cadrul acestei instituții.

Mă simțeam ca un pion pe tabla de șah, mergeam cu pași mici dar siguri către poarta fermecată a pasiunii mele.

Primul contact cu colegii m-a făcut să conștientizez importanța crucială a necesității unei conexiuni profunde în cadrul acestei meserii. De la nivelul gleznei până la nivelul ochilor. Vital este contactul vizual cu partenerul de scenă pentru că în actorie totul se întâmplă telepatic sau către acest stadiu de comunicare năzuim. Trebuie să devenim atât de obișnuiți unii cu alții așa încât să reușim să ne salvăm din reflex din încurcăturile ce pot apărea pe scenă. Din mers trebuie să corectezi neajunsurile, replicile, golurile și poți face asta doar dacă cunoști bine personalitatea colegului de scenă și acțiunea pe care urmează să o întreprindă acesta.

A zburat timpul și am ajuns în al treilea an de curs. În tot acest interval de timp viața mea a fost plină și nu am cunoscut plictisul. Am avut norocul să cunosc persoane de un frumos caracter, prietenii s-au legat firesc, iar toți cursanții parcă au început o nouă viață pentru că veniseră cu același scop, urmându-și pasiunea.

La finalul primului modul de curs am avut un spectacol de monologuri, care s-a dovedit a fi un real succes. Pentru un actor începător, monologul este cel mai greu debut, iar noi, datorită coeziunii grupei, am reușit să ne achităm cu bine de sarcină. După ce am coborât de pe scenă m-am simțit mândră de mine și de mica mea realizare profesională. Dar când am ajuns în culise, dincolo de cortină și de ochiul scrutător al pușinilor spectatori, am plâns în hohote din cauza încărcăturii emoționale.

UN ACTOR GRĂBIT

După aceea a urmat modulul de film, o mare provocare pentru noi. Noua tehnicitate a fost cu sușuri și coborâșuri, cu toate că, față de teatru, la film ai un avantaj: poți trage câte duble vrei. Însă nu a fost chiar așa simplu.

Script-ul a tot fost modificat și perfecționat până când s-a considerat că este bun, iar filmările au început undeva prin luna iunie și o bună perioadă de timp am fost foarte concentrați să iasă totul ca la carte. Până la urmă ne-am bucurat de succes. Desigur, în bula noastră mică de lângă București.

În septembrie, a urmat premiera scurtmetrajelor pe unul dintre cele mai mari cinema-uri din București. Atunci am avut o emoție pozitivă foarte puternică, simțeam că efortul și puținul talent a fost răsplătit într-o anumită măsură. Poteca pe care o urmasem mă dusesse într-o grădină înțesată cu minunății, eram pe deplin conștientă că acolo trebuia să fiu și nu în altă parte.

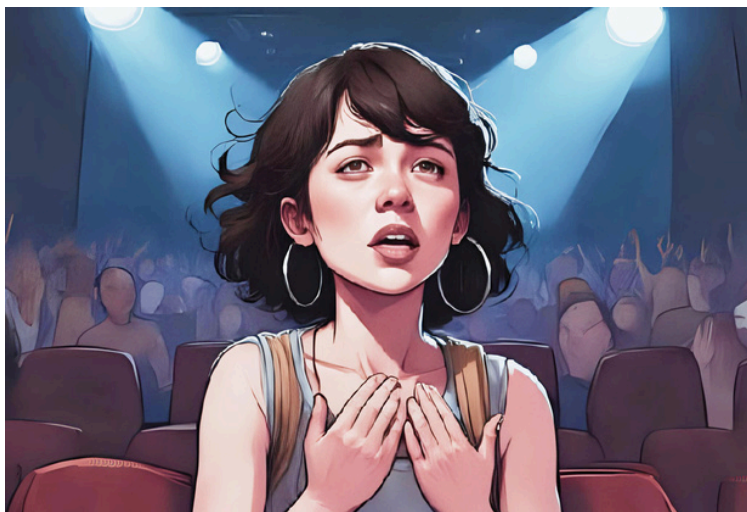
Acum este pe care să se sfârșească al doilea an. A fost o nouă etapă pentru mine, în septembrie iarăși nu știam la ce să mă aștept. Mă întrebam dacă noutățile celui de-al doilea an vor fi foarte dificile. Au fost, însă toate provocările din anul acesta au fost încununuate cu succes. Sau poate că așa ne amăgim noi actorii! Spectacolul de final de modul a fost *A douăsprezece noapte* de W. Shakespeare. A fost cel mai complex proiect la care s-a înghămat trupa noastră de teatru până în prezent.

Emoțiile au curs din belșug, dar au lăsat porțițe prin care să ne exprimăm și noi. Pentru un actor, cel mai greu moment este despărțirea de un proiect. Sau cel puțin așa am simțit noi, un fel de nostalgie. Muncești din greu atâtea luni, iar când urmează reverence-ul de final și aplauzele, lacrimile îți curg șiroaie, de parcă ai vrea să ții timpul pe loc. Vrei cu tot sufletul să mai joci piesa aceea de nenumărate alte ori și să mai primești la sfârșit un ropot de aplauze.

Emoțiile pe care le-am trăit de când mă aflu la *Academie* sunt un simțământ cu totul nou pentru mine, sunt senzații pe care nu le-am mai trăit niciodată, care îmi întregesc existența. Plânsetele, râsetele, momentele petrecute cu cei mai buni prieteni de scenă și susținerea trainerilor fac ca totul să se simtă ca o magie ce parcă nu se mai termină. Și de care aș vrea să mă bucur întreaga viață.

Iubesc ceea ce fac și mă văd făcând asta și când voi fi adultă. Vreau să le transmit tuturor celor care m-au încurajat să urmez acest drum artistic că au avut gusturi bune și nimerite.

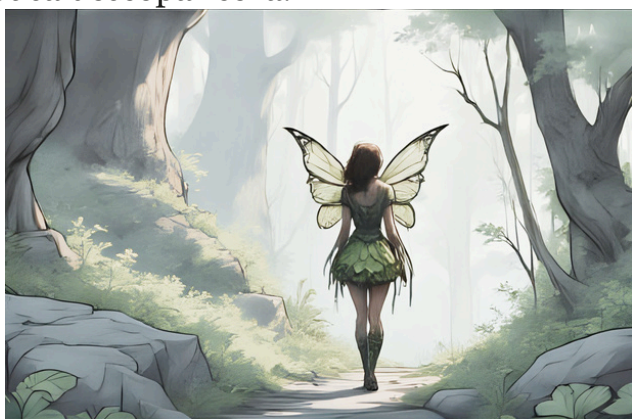
MISTERUL PĂDURII

L*Amuzant, fantomatic
distractiv, amăgitor.*

umina farurilor camionului își făcea vizibilă prezența printre arborii pădurii care ar fi, în teorie bântuită. Mă holbam la ceasul de bord încercând să îmi dau seama cât timp ar trebui să mai zăbovesc pe aici în căutarea activității paranormale pentru care locul asta era așa de cunoscut.

Am citit în ziare de mai multe ori cum că localnicii susțin teoria unei entități necunoscute mișunând printre copaci. Pariez că e doar un animal speriat care a scăpat de la un zoo din apropiere, tot timpul ținut în captivitate, care se întreabă cum să se descurce în natură. Vântul bătea încet, nu părea că vremea ar dori să îmi facă probleme. În dreapta mea mă uit pe un laptop cu mai multe vederi asupra unor camere de filmat amplasate la mai multe poziții cheie din pădure. Nu am nimic de observat sau de comentat în momentul de față. Doar ca mor de somn.

Dau pe gât niște cafea care o aveam pregătită într-un termos la îndemână și continui să verific câteva cadre și frecvențe radio. Poate pot să dau de ceva neobișnuit, însă nimic nu prea pare ieșit din comun. E ora două dimineața și încep să cred că îmi pierd timpul... Asta aș fi spus dacă nu dădeam de ceva ciudat pe o frecvență sonoră la radio, părea să fie un cod morse, câteva beep-uri ici și colo. Nu mă ajută prea mult, poate erau din nou doar niște puștani care se jucau cu stâlpii de telecomunicații din apropiere. S-a mai întâmplat de câteva ori să fiu convins că am dat peste ceva interesant și să descopăr că fusese o farsă. Decid să verific camerele de supraveghere. Camera 1 era într-o peșteră goală și fără stalagmite, mă gândesc că poate fi un folosită pe post de adăpost, eventual poate pot să descopăr ceva.

Camera 2 era amplasată asupra unui râu, sincer nu o utilizam prea mult, dar nu știți niciodată când îi poate veni sete vreunei făpturi misterioase. Camera 3 era așezată într-un copac deasupra camionului meu. Mă ajuta să văd mai bine diferite unghiuri moarte și să prevăd posibilitatea de a fi luat prin surprindere de cineva, sau de ceva.

E ora trei acum și tot ce fac e să mă holbez în camere. Pot să jur că văd o umbră în peștera din camera 1 care nu era acolo când am pornit-o prima oară.

Părea o făptură gigantică. Mișc camera mai la stânga încercând să văd dacă pot obține un cadru mai bun. Umbra aceea se mișcă concomitent cu camera mea. Parcă ar fi o pată care refuză să dispară de pe lentila aparatului.

Dintr-o dată simt cum camionul se zguduie fără motiv. Nici cutremur, nici vânt... schimb instant pe camera 3 să vad ce se întâmplă. Nici nu știu cum să descriu ce-mi văd ochii. O ființă bipedă cu aspect șopârlesc, cu două capete, un strigoi, căpcăun, o arătare cu colții cariați și ochi turbați.

Cu un scârțâit al roților, camionul demarează în trombă din locul în care era parcat, mă uit în oglinzile laterale. Umblu în torpedou căutând un cartuș pentru pușca cu tranchilizant. O pun pe scaunul din dreapta. Orice ar fi chestia aceea cu siguranța face bani buni sub forma unui reportaj stilizat frumos și trimis pe emailul unei televiziuni de știri.

Opresc vehiculul puțin mai încolo, dincolo de râu, măcar să mai am un obstacol care să mă acopere, fix lângă camera 2 și mă uit pe geam. Pare că chestia asta nu s-a luat după mine... dar dintr-o dată aud sunete, pornesc camionul și răsucesc volanul. De data aceasta cu farurile ațintite asupra înspăimântătoarei creaturi. Spre surprinderea mea stătea complet nemișcată, să mă sfideze. Nici nu se clintea, probabil era hipnotizată de fluxul puternic de lumină care străbătea întunecimea pădurii. Sau poate că se juca cu mine! Văd cu groază cum își schimbă forma.

Dintr-o șopârlă hidoasă se preface într-o fată asemănătoare cu ielele. O rochie albă, vaporosă, o figură palidă, ochii cu vino-ncoa. Apuc telefonul și încep să filmez. În același timp, nimfa perfidă începe să vorbească cu o voce deloc potrivită aspectului seducător. Avea un glas de clarinet înfundat.

MISTERUL PĂDURII

Pleacă acum ori vei dispărea pe veci. Pădurea asta este țărâmul spiritelor din lumea de dincolo. Se pare că vei deveni unul dintre ele.

În momentul acela abominabila creatură începe să se apropie cu pași repezi. Poate că aș fi fost terifiat dacă nu eram protejat de o bestie din metal de 700 de cai putere. Așa că văzând că sunt pe cale de a fi atacat apăs pedala de accelerație și claxonul și demarez în direcția ei. N-am mai ținut cont de regulile de circulație. Figura i se crispă de spaimă.

TROSC. BAM. BOOM. (urlete & gemete)

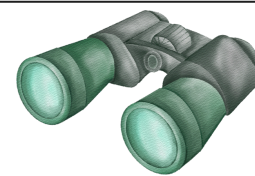
Macabra jivină se prăbușește. Se izbește de pământul reavăn ca un sac de cartofi. Mă dau jos din camion și inspectez precaut scena. Dar nu observ nimic, locul cu pricina era complet gol, doar niște frunze uscate răvășite pe jos. Mă uit speriat în jur. Prin semîntureric se prelinge o voce sinistră, pun mâna pe tranchilizant și...

Nu ești prea deștept huh? Pădurea asta este prea mult pentru tine. Puterea mea este peste capacitatea ta de înțelegere. Pregătește-te să treci hotarul dintre lumi.

Cu o mișcare iute, îndelung exersată, o nimeresc cu tranchilizantul și iarăși se prăbușește. Vorbea prea mult lighioana pădurii. De ce personajele negative din povești tot urmăresc să-i înspăimânte pe eroi? Raze portocalii din soarele dimineții străpung frunzișul.

Dar nu-mi termin bine gândurile că simt o durere cruntă la ceafă. Pipăi cu mâna și descopăr cu surprindere că un ac cu tranchilizant. Asta e prea de tot. Un grup de persoane îmbrăcate în uniforme militare, purtând în mâine arme ciudate, se holbează la mine. Mi-a venit brusc somn și am căzut.

Deci... tu vrei să-mi spui că nu numai că m-ai hăituit toată noaptea, dar m-ai și lovit cu somniferul? Și din cauza ta am ajuns aici, într-o închisoare clandestină a unei organizații secrete?

Da, cam așa ceva, răspund eu în gând cu o senzație de frică amestecată cu entuziasm. Nu știu cine sunt tipii ăștia, nici ce ONG mai e și ăsta. Agreabila făptură a nopții stătea bosumflată pe banca celulei, la distanță de mine. Cred că erau și ei în căutare de entități paranormale, căci dispuneau de aparatură sofisticată. Dar nu-mi dădeam seama în ruptul capului ce avuseseră cu mine. Ce puteri tănuite aveam eu? Mă confundaseră? Oricum... țărăniții aceștia o să-și dea seama în scurt timp că sunt un om obișnuit și o să mă elibereze. Totuși cine sunt? Toți poartă măști și niciunul nu mă bagă în seamă.

Cât de naiv ești să crezi că-ți vor da drumul de aici? Par mult mai organizați decât tine. Tu ești doar un amator. Vai! Sunt prinsă aici cu acest jalnic pământean.

Mă uit cu ochii îngustați la cum poate să vorbească despre mine această zână șuie. Chiar nu înțeleg de ce au trebuit să ne pună în aceeași celulă. Trebuie să găsesc un mod prin care să ies de aici sau măcar să mă mute. Are ochi atrăgători nesuferita știmă.

va continua

UN PIX, O COALĂ ALBĂ DE HÂRTIE ȘI... PUȚIN CURAJ

Daniela Drăghici, profesor consilier școlar

Este bogată este adolescența! Este liberă, creativă, curioasă, curajoasă, vocală, veselă, frumoasă, într-un cuvânt, bogată.

Toate cuvintele pline de sens ale limbii române încearcă să-și facă loc în gândurile adolescenței, luptându-se să se nască și să se exprime creativ în vocea sa.

Adolescența umblă, ca un personaj original, liber și curios, pe holurile liceului și se bucură de fiecare zi petrecută împreună cu prietenii, luminându-se la față de înțelegerea unei idei complexe la o disciplină școlară ce pare criptată, înfuriindu-se uneori de descoperirea limitelor firești ale vieții sociale, înfricoșându-se deodată de reamintirea bruscă a unei teme nefăcute, întrebându-se mereu cine este și mai ales cine și-ar dori să fie, simțind zilnic o energie emoțională vie și trepidantă cu gândul la propriul său viitor.

Uneori, adolescenței i se pare de ajuns acest tablou cotidian... și totuși, dacă privești cu atenție la detalii, la emoții, la gândurile exprimate în limbaj verbal, nonverbal și paraverbal și dacă asculți cu urechea deschisă murmurul suferinței interioare, general umană, realizezi că adolescența are nevoie de un curs de scriere creativă.

De ce? Deoarece adolescența deține și un limbaj interior, discret dar asurzitor atunci când nu-și găsește cuvintele potrivite pentru exprimarea socială. Exploziv, vulnerabil, instabil de inocent, dacă nu învață să aibă răbdare și să se reconecteze autentic și permanent cu sine însăși. Rudimentar, dureros și acid, atunci când nu este suficient educat, șlefuit și integrat înțelept în propria personalitate a adolescentului. Naiv, agitat, nerăbdător, nerecunoscător în momentele sale de oboseală a efortului dezvoltării fizice și psihice. Grăbit inutil și neglijent condus uneori de mediile digitale de socializare în care adolescența trăiește excesiv, confundând experiența realității cu cea a simulării.

Ce este de făcut? Simplu!

Se ia un pix, de preferință de culoare albastră, dar desigur orice altă culoare are energia și expresivitatea sa unică.

Apoi, se ia o coală de hârtie, de preferință albă, însă orice alt contrast cromatic clar, altul decât albastru pe alb, merită experimentat.

Și, desigur, adolescența are nevoie de puțin curaj al exprimării în scris.

Pe acesta îl găsești cu siguranță în tine însăși. Tot secretul este să nu te grăbești. Să stai la pândă, urmărindu-ți cu atenție propriile gânduri, încercând cu răbdare blândă să le prinzi cu vârful pixului și să le răsucești cu îndemânare în caligrafia albastră a cuvintelor, întocmai ca pe un fir strălucitor de culoare desenat de o pensulă pe harta unui tablou.

Dragă adolescență, te provoc să participi la cursul nostru de scriere creativă și să stai la pândă cu atenție după propriile tale gânduri, emoții, dorințe, imagini, amintiri, suferințe, bucurii, întrebări, răspunsuri și sensuri, dând culoare albastră vocii tale interioare, în stilul tău, autentic și creativ.

Mult succes!

Sabina Vieru, clasa a X-a

METROPOLA LUI CĂLINESCU

Silvia Matei, clasa a XII-a

Bucureștiul din prezent își etalează frumusețea sub lumina reclamelor stradale, orașul modern își dezvăluie splendoarea bulevardelor care se întind printre blocuri de zece etaje, iar ansamblurile nou construite se ridică spre nori, ducând până la ceruri agitația unui oraș-furnicar în continuă expansiune. Viețile curg într-un ritm agitat, trecătorii par animați de o destinație precisă, mereu pe grabă, fiecare răsucind în minte diverse probleme și anxietăți. Cafenelele moderne, restaurantele elegante și mall-urile exagerat de mari sunt pline de viață, parcurile sunt singurele refugii care oferă locuitorilor liniștea demult pierdută.

Bucureștiul este un oraș plin de oportunități, unde noutatea și tehnologia își dau mâna pe calea transformării orașului într-o adevărată metropolă europeană. Clădirile moderne de sticlă creează un contrast puternic cu imaginea orașului de odinioară. Dacă te plimbi pe străduțele vechi din centrul orașului poți gusta încă savoarea interbelică, nostalgia trecutului. Casele de epocă își păstrează farmecul de altădată, amintind de vremurile când Bucureștiul era cunoscut drept „Micul Paris”.

„Metropola” prezentată în *Enigma Otiliei* de George Călinescu este un oraș nostalgic, care ne poartă înapoi în timp, la începutul secolului XX. În roman, orașul este plin de case vechi, cu fațade pe care este zugrăvită trecerea timpului. Străzile erau pavate cu piatră pe care țacăneau copitele cailor care trăgeau trăsurii cochete. Atmosfera era una mai liniștită, de timp suspendat din realitate, cu visători care se plimbau pe străzile puțin aglomerate, în timp ce burghezia își petrecea timpul în saloane și la baluri, discutând stringente probleme politice sau de familie. Erau vremurile în care Pașadia și Pantazi se credeau prinți și pierdeau nopțile prin birturile din centru.

Capitala este observată din perspectiva lui Felix Sima, care vine în oraș pentru a studia medicina. El este fermecat de agitația orașului și captivat de dramele care se desfășoară în spatele cortinelor. Casa bătrânului Costache Giurgiuveanu devine un punct central al poveștii, un *axis mundi*, unde se întâlnesc variate personaje, fiecare cu propriile secrete și ambiții. Bucureștiul devine un oraș al contrastelor, unde bogăția și sărăcia coexistă. În roman, acest contrast se răsfrânge în relațiile dintre personaje și în descrierea locurilor.

METROPOLA LUI CĂLINESCU

Silvia Matei, clasa a XII-a

Așezarea nu era încă zgomotoasă din cauza motoarelor. Străzile erau învăluite într-o atmosferă de mister și melancolie. La venirea serii casele burgheze din cartierele bogate își aprindeau lumânările, iar siluetele se mișcau rapid dintr-o cameră în alta.

Otilia Mărculescu locuiește într-o casă veche, plină de farmec și istorie, aproape de malurile Dâmboviței, împreună cu „părintele” ei, un moșneag avar. Această casă, cu camerele sale spațioase și mobilate cu rafinament, reprezintă un refugiu din agitația metropolitană. În zilele noastre, astfel de case sunt rare și deseori transformate în muzee sau restaurante, păstrând doar o parte din farmecul lor de altădată. Casa ramolitului Costache joacă un rol semnificativ și reflectă destinele personajelor.

În incipit, drumul lui Felix pe strada unchiașului este descris cu precizie: „Într-o seară de la începutul lui iulie 1909, cu puțin înainte de ora 10, un tânăr... intra pe strada Antim”. Cadrul exterior este prezentat în detaliu, incluzând arhitectura străzii și a caselor, în special a casei bătrânului Costache, în purul stil balzacian: „Zidăria era crăpată și scorjită...”. Descrierea aspectului exterior simbolizează starea de decădere și avariție a individului. Felix Sima, protagonistul, este apăsător sufletește de aspectul dezordonat și de atmosfera lugubră a locuinței.

La finalul textului, Felix parcurge din nou strada Antim. Tânărul observă casa lui Costache, acum marcată mai apăsător de trecerea timpului. Dacă la început casa părea doar nelocuită, acum este cu adevărat abandonată. Romanul se încheie cu imaginea lui Felix, care își amintește cuvintele moșneagului: „Nu-nu-nu știu, nu-nu stă nimeni aici, nu cunosc”. Degradarea casei reflectă metamorfozarea vieților personajelor și marchează trecerea timpului, evidențiind fragilitatea condiției umane.

Felix și Otilia ar fi fost probabil fascinați de Bucureștiul contemporan, ar fi frecventat cluburile din sectorul 1 și ar fi locuit la Izvorani, Ciolpani sau Pipera. Poate i-am fi văzut și la televizor la emisiunile despre vedete. Otilia, visătoare și neconvențională, ar fi găsit aici libertatea pe care o căuta, poate ar fi avut un vlog de călătorie pe Youtube, în timp ce Felix, cu ambițiile sale, ar fi publicat constant în reviste de specialitate și ar fi mers în stațiuni montane pentru simpozioane de medicină, unde ar fi cunoscut și alte Otilii.

La această pictură încărcătura simbolică este invers proporțională cu dimensiunile ei mici. Un ocean de detalii pentru un tablou de numai 80x60 cm. Personajul masculin este un bogat negustor italian, Giovanni Arnolfini, care, la momentul immortalizării, își avea reședința pe meleagurile flamande (Belgia de astăzi). Scena este o solemnă reprezentare a angajamentului conjugal, o căsătorie în curs unde compoziția în sine funcționează ca un fel de act notarial? Sau este o imagine comemorativă a familiei care deja oficiase căsătoria mai înainte?

Poate că magnifica rochie verde purtată de doamnă, a cărei trenă ar fi trebuit săltată de mâinile multor servitoare, sugerează un context nupțial, dar aranjarea părului sub formă de conuri este specifică unei femei deja măritate. Verdele viu al maiestuoasei rochii subliniază bunăstarea materială a cuplului, deoarece vopsirea textilelor în verde și fabricarea unei rochii de asemenea anvergură nu putea fi asociată unei familii de condiție medie. În același timp iese în evidență, discret, fără ostentație, albastrul mânecilor, culoare considerată apanajul familiilor regale.

Doamna poartă copil în pânțece sau în dreptul abdomenului sunt doar cutele rochiei ținute ridicată pentru a nu se împiedica la mers?

Analiza ferestrei ne spune că avem parte de o zi însorită, dar asta nu-i împiedică pe cei doi soți să scoată de la naftalină cele mai fastuoase și groase costume. Domnul Giovanni nu se lasă mai prejos și poartă o pălărie neagră imensă, noroc că este confecționată din paie, altfel ar fi avut probleme la vertebrele cervicale. Haina aristocratică spune că veniturile sale depășesc cu mult media negustorilor flamanzi. Același lucru îl spun și portocalele de la pervaz, fructe exotice aduse de peste mări și țări pe care nu le putea savura chiar oricine.

Totuși papucii săi de lemn din colțul stângajos au noroi pe vârf, ceea ce ne spune că nu se sfiște să meargă pe jos prin murdăria străzilor pentru a-și rezolva treburile zilnice și nu folosea o lectică, acea cutie cărată de servitori în care se ascundeau aristocrații pentru a nu-și murdări prețioasele picioare.

Soțul este în dreptul ferestrei, gata să plece într-o călătorie de afaceri, soția este reprezentată spre interiorul camerei, unde este stăpână peste treburile casnice. Acest aspect este întărit de prezența periei atârnată pe speteaza patului. Rolul bărbatului este public, iar femeia este însărcinată cu sarcini domestice, după cum prevedea stricta morală creștină. În vestimentație se văd austeritatea și decența, iar lipsa unor bijuterii de paradă și eleganța fără extravaganta ne spun că soții Arnolfini nu erau aristocrați, ci doar o familie bogată de negustori.

Se presupune că soția domnului Arnolfini ar fi murit cu puțin timp înainte ca lucrarea să fie executată. Din acest considerent portretul ar fi putea fi interpretat ca o mărturie a fostei lor iubiri, un document de arhivă care avea să fie păstrat cu sfințenie. Oare firava palmă a doamnei nu alunecă spre neant din cea a soțului, care privește disperat cum ființa dragă îi este smulsă de către cumplita moarte? Există câteva elemente care dau seama despre trecerea în neființă a iubitei soții și a tragediei soțului. Câinele este un simbol al loialității, uneori era purtat în poală de către doamnele din înalta societate, alteori era așezat la picioarele femeilor în efigiile de pe morminte, ca să le vegheze în viața de apoi. Garguiul așezat chiar deasupra încheieturii mâinii soției poate simboliza că mariajul lor a avut o soartă nefastă. În maiestuosul candelabru se află o lumânare aprinsă în partea stângă sugerând că viața încă curge pentru Giovanni, iar pe un suport din partea dreaptă, din dreptul soției, se observă urme de ceară topită care spun că flacăra s-a stins pentru ea.

Ne apropiem de cel mai misterios element al picturii, anume oglinda convexă de pe perete. Chiar deasupra ei este inscripționată semnătura artistului, într-o caligrafie neobișnuită, care spune „*Jan van Eyck a fost aici*”. Oglinda are pe margini zece medalioane în care sunt zugrăvite scene din patimile lui Iisus, adăugând o dimensiune religioasă profundă compoziției. În mod curios, oglinda reflectă panoramic încăperea sub un unghi care ne permite să observăm detalii uimitoare: ambele segmente ale ferestrei și faptul că soții nu se mai țin de mână. Funcționează precum ochiul lui Dumnezeu care vede tot, chiar și lucrurile care scapă privirii umane, superficiale. Dar cel mai uimitor aspect este prezența celor doi vizitatori, martori ai evenimentului, care dau valoare oficială și juridică legământului marital. Probabil că figurile sunt însuși pictorul Jan van Eyck și servitorul său.

Oglinda din tablou este o exemplificare a conceptului de „*punere în abis*”, în care o imagine conține o reflectare a ei însăși, după cum o parte reflectă întregul. În acest mic scut heraldic autorul ne oferă o a doua versiune a compoziției, este o miniatură a unei alte realități, totuși aceeași, dar cu perspectivă schimbată. Reflexia amplifică spațiul picturii și pune în discuție însuși actul creației și rolul pictorului ca martor al operei sale. Este un concept interesant care introduce în interpretarea iconologică o meta-referință, adică pictura nu ne arată doar subiectul ei, ci ne vorbește și despre modul în care ea însăși a fost creată în prezența nemijlocită a artistului.

Simbolistica oglinzii are o încărcătură nebănuită pentru că această tehnică de punere în abis este o formă de conștiință de sine a picturii însăși.

Bogdan Andronache

ICONOGRAFIA – ALFABETUL TĂCUT

Silvia Matei, clasa a XII-a

Incă de când eram mică am avut un obicei ciudat: mă opream în fața tablourilor și încercam să le „ascult”. Le fixam atent, încercam să înțeleg de ce personajele stau așa cum stau, de ce cineva poartă o culoare, de ce cineva ține o mână ridicată. Era ca un joc de detectiv și povestitor. Habar n-aveam pe atunci că ceea ce făceam se numește, într-un limbaj mai elegant, iconografie. Pe scurt, iconografia este studiul imaginilor și al simbolurilor din artă, în special în operele religioase sau istorice. Dar e mai mult decât o analiză seacă. E un fel de citit printre linii, doar că liniile sunt pictate, aurite, sculptate. Nu e vorba doar de „ce vezi”, ci de ce înseamnă ceea ce vezi. Și mai ales: ce voia să îți transmită artistul.

Mi-a rămas în minte prima dată când am simțit, cu adevărat, forța unei icoane. Eram într-o excursie, într-o biserică veche, și ghidul ne-a arătat o icoană a lui Hristos Pantocrator. Ne-a zis: „Priviți-l bine. Parcă vă urmărește, nu?” Avea dreptate. Dar ce m-a uimit și mai mult a fost că fața lui era ușor asimetrică. Într-o parte părea blând, în cealaltă sever. Am avut nevoie de mai mulți ani ca să înțeleg de ce. Era o reprezentare a celor două naturi ale lui Hristos, divină și umană. Totul era acolo cu un motiv. Nimic la întâmplare. Mi s-a părut incredibil cum într-o singură imagine se putea ascunde un întreg sistem de gândire teologică. De atunci, am început să privesc altfel imaginile vechi. Nu doar icoanele, ci și frescele, mozaicurile, chiar și vitraliile din catedrale. De exemplu, într-un mozaic celebru din Hagia Sophia, împăratul bizantin este înfățișat oferind o biserică Fecioarei Maria. Poate părea o simplă imagine de pietate, dar e, de fapt, o declarație politică prin care împăratul Iustinian se declara alesul lui Dumnezeu. E un mesaj clar, dar subtil. Adică exact ce înseamnă iconografia: transmite idei mari prin simboluri aparent simple.

Aceeași logică o regăsim și în Renaștere, doar că mai rafinată, mai umanizată. Când l-am descoperit pe Botticelli, am fost fermecată. *Primăvara* lui nu e doar o scenă mitologică. E o alegorie a armoniei și a puterii familiei Medici, mascată sub zei, flori și gesturi elegante.

Aparent, Venus e zeiță. Dar, uitându-te mai atent, e și un fel de Madonă laică. Și totul e acolo ca să transmită o idee clară, Florența atinge apogeul sub conducerea lor. Se îmbină armonios politica, mitul și poezia, toate într-un tablou.

Cina cea de Taină a lui Leonardo da Vinci. O știam din cărți, din postere, din filme. Dar n-am înțeles-o cu adevărat până când am citit despre intenția lui de a surprinde nu doar momentul biblic, ci reacția umană autentică. Apostolii nu mai sunt figuri liniștite, ci oameni cu emoții: unii se îndoiesc, alții se înfurie, unii se tem. E o scenă aproape teatrală, vie. Și totuși sacră. Iconografia reprezintă aici un limbaj al sentimentelor, nu doar al simbolurilor.

Și atunci m-am întrebat: dacă oamenii de acum 500 de ani își spuneau ideile prin picturi, nu facem și noi același lucru astăzi, doar cu alte mijloace? Poate că o postare pe Instagram cu un anumit fundal, un gest, o poziție a corpului, funcționează exact ca o icoană medievală. Spune ceva. Nu direct, ci într-un cod vizual. Asta m-a făcut să înțeleg de ce iconografia nu e un domeniu prăfuit. Din contră. E o unealtă care ne învață să privim cu adevărat, să citim lumea cu ochi mai atenți. E un fel de alfabet secret al umanității, un alfabet în care, dacă înveți să-l descifrezi, afli nu doar ce gândea o societate, ci cum se vedea pe sine.

Pentru mine, fiecare imagine veche e o provocare. O enigmă de rezolvat. Și poate și un dialog. O formă de a înțelege cum au trăit alții, cum și-au exprimat credința, ambițiile, fricile. De aceea nu pot să mă uit la un tablou și să nu zăbovesc asupra lui. Întotdeauna simt că e acolo o voce care vrea să-mi spună ceva. Prin iconografie este poate cel mai frumos mod de a o asculta.

ȘCOALA

în pictura lui Jan Steen

Bogdan Andronache

Mulți profesori tineri au o teamă legată de ceea ce vor găsi în sala de clasă în primul lor an. Anxietatea lor are ca sursă nu neapărat îngrijorarea dacă pot sau nu să-și expună adecvat noțiunile științifice, cât mai ales problema climatului clasei de elevi, poveștile uneori înfiorătoare despre personalitățile dificile ale adolescenților. Este atmosfera școlară ingrată o problemă de management școlar apărută recent sau putem vorbi de elevi indisciplinați și colective îngrozitoare încă din Evul Mediu? Pictura lui **JAN STEEN**, maestru din Epoca de Aur a picturii olandeze, ne dezvăluie câteva reprezentări ale ambianței școlare, unele în manieră realistă, altele în interpretare satirică. Putem observa scene familiare, cu un climat educațional depreciat, în care nu doar agresivitatea, ci și lipsa bunelor maniere devin canon pentru clasă. Ignorarea regulilor era norma. Iar metodele punitivе, la care s-a renunțat astăzi, au fost de cele mai multe ori soluția pentru impunerea autorității.

Zugrăvirea scenelor de școală își are obârșia în anii petrecuți de autor la școala latină, dar și în ambianța zilelor petrecute în familie, când erau acasă toți cei șapte copii. Picturile pot fi interpretate și ca un contrast între epoca de aur olandeză a secolului al XVII-lea și perioada precedentă, suferindă și haotică.

Autorul pune în fața spectatorului din epocă realitatea socială din perioada trecută, la fel cum un om matur privește condescendent perioada zbuciumată a copilăriei și a adolescenței sale, când a trecut prin chinurile școlii, perioadă uneori tragică care a contribuit, până la urmă, la formarea lui ca om.

În evul mediu existau în Europa școli mănăstirești, în care, pe lângă limba latină, unii elevi din Țările de Jos mai studiau și contabilitatea. Prosperii negustori din Anvers și din celelalte orașe olandeze aveau nevoie de asociați cu competențe financiare ca să-i ajute în afaceri, așa că au început să finanțeze școli care le-au adus un profit inestimabil. Școala este o investiție în educație, banii investiți par uneori aruncați pe fereastră, dar până la urmă aduc profit prin prosperarea societății.

Interpretate în manieră realistă sau satirică, picturile vorbesc despre aceleași probleme care dau bătăi de cap profesorilor și în ziua de astăzi.

Prima pictură se intitulează *A School for Boys and Girls/ Școală pentru băieți și fete* (1670) și se găsește la Scottish National Gallery. Școala este zugrăvită ca infern, în tonuri de ocru și galben, și ne dăm seama că problemele de management al clasei sunt vechi de când lumea și pământul. Cu toate că la catedră prezidează doi profesori, un bărbat și o femeie, colectivul de școlari este prins într-o hărmălaie de nedescris. Bătrâna, probabil membră a unui ordin religios datorită baticului alb, se străduiește să buchisească niște litere pe înțelesul singurului elev atent. Dascălul nu pare atât de îngrijorat de tărăboi, stă pe spate în scaun, cu creionul după ureche, cușma trasă pe ochi și pare că a ațipit nițel. În planul apropiat, un școlar cu burta sătulă de zarzavaturi, înconjurat de pahare și strachini, doarme cu capul sprijinit pe o pălărie, prea puțin interesat de obiectivele lecției din ziua aceea. În planul îndepărtat din stânga, un băiat suit pe masă este prins într-un exercițiu de imitație a profesorului, însă talentul lui nu stârnește curiozitatea niciunui coleg. În partea dreaptă un băiat întinde o pereche de ochelari către o bufniță de lemn sau împăiată, din perete, într-o înfățișare simbolică a proverbului olandez „*La ce bun ochelarii și lumina când bufnița nu vrea să vadă?*”. —>

Teoria captării atenției și a motivării învățării în cheie tragic-comică. Într-o perspectivă răsturnată, pictura este o reflexie a faimoasei *Școli din Atena* zugrăvită de Rafael la Vatican. Știința se reflectă divergent dinspre cei doi protagoniști – Platon și Aristotel, situați în mijlocul unei suite alese. Aici lucrurile stau tocmai pe dos, droaia de școlari gravitează asurzitor în jurul celor doi corifei neputincioși.

A doua pictură este *A school class with a sleeping schoolmaster*/ *Sală de clasă cu învățătorul adormit* (1672) și se află într-o colecție privată. Compoziția este o simfonie de verniluri. Puține resurse grafice sunt mai utile ca antidot cărților de teorie care tratează tema managementului școlar înșirând sfaturi abstracte despre cum este mai bine să procedezi într-o clasă fictivă. Aceasta este realitatea școlară câteodată, acestui tip de climat educațional vrem să știm cum să-i facem față. Să nu vă inducă în eroare profesorul care doarme la catedră, nu este indicat să vedeți în el tipul psihologic al permisivului sau „laissez-faire”. El este doar o victimă a atlasului personalităților dificile de elevi cu care se confruntă zilnic. Compoziția clasei este echivalentă cu însemnările dezordonate ale unui negustor înainte ca un funcționar priceput să-i facă analiza contabilă sau registrul de încasări și plăți și să-i facă lumină în vistierie.

Să vedem cum arată un colectiv școlar cu o dinamică cel puțin macabră, în care gesturile de influențare mutuală dezechilibrează grav relația profesor-elev. În prim plan, o elevă nu mai crede în forța terapeutică a cuvântului și consideră că doar coerciția fizică o mai poate salva pe colega ei mai mică. Un băiat care băuse multă apă în pauză încearcă să nimerească precis gura unei ulcele ținute de o colegă. Doi școlari încearcă să determine dacă profesorul doarme adânc sau e doar ațipit. Unul dintre ei îi răscolește părul, celălalt interpretează o melodie la flaut suflând din toți plămânii. Pe una dintre mese ceaslovul stă deschis la jumătate, unul dintre elevi se hlizește buchisind și ajutându-se de un deget, în timp ce o fetiță are lingura de lemn pregătită pentru a lovi năprasnic în cazul în care aude cea mai mică greșeală fonetică.

În partea dreaptă un școlar boțogaș trage de coadă un porc care se repezise să înfulece foile rupte din caiete și împrăștiate pe jos. Într-o reflectare satirică a deprinderii cititului la lumina felinarului, unul dintre băieți stă în picioare pe bancă purtând în mâini o lampă și o bucată de hârtie. În stânga, un ștregar umblă la materialele didactice din dulap, scoate un mic glob pământesc, deși nu pare foarte înclinat către studiu și doar imaginația ne poate spune ce urmează să facă cu el. În planul îndepărtat, o bătrână, care probabil auzise vacarmul din timpul ore, vine ca o furtună ca să potolească gloata turbată. Unul dintre școlari parează cu indicatorul de hartă mătura bătrânei, instrument cu care aceasta tare ar fi vrut să stăpânească răzmerița din sala de clasă. Este evident că învățarea nu se mai poate produce într-un astfel de climat.

Oare putem identifica în această scenă zugrăvită cu penel ironic și forma arhaică a noului concept de ADHD (tulburarea de deficit de atenție și hiperactivitate)? Sau este vorba doar despre niște simptome comportamentale firești ale unei clase lăsate nesupravegheate, o simplă problemă de indisciplină sau cum se zice cu limbă de lemn - management defectuos?

P

ictura *Ambasadorii* este una dintre cele mai încărcate de simbolism. Discursul iconografic și iconologic pe marginea ei dezvăluie semnificația fiecărui obiect, dar și povestea bine ancorată în contextul istoric al reformei protestante.

Cu toate ca cele două personaje au figuri similare nu sunt frați, ci doar prieteni. În stânga se află impozantul Jean de Dinteville, ambasadorul Franței în Anglia, purtând veșminte somptuoase, iar în partea dreaptă se află George de Selve, un episcop îmbrăcat într-o robă neagră simplă. Dacă tot l-a prins pe episcop venit în vizită, ambasadorul a hotărât ca prietenia lor să fie immortalizată de către faimosul pictor german. Dacă am trage o linie verticală pe mijlocul lucrării, partea stângă ar fi lumea laică, diplomația, puterea, iar partea dreaptă ar reprezenta dimensiunea religioasă, spirituală, intelectuală, introspectivă. Să nu vă surprindă vârsta la care domnul de Dinteville fusese promovât în prestigioasa funcție de ambasador în Anglia! Pe pumnalul strâns în mână dreaptă, exact sub degetul mare se află inscripționat numărul 29.

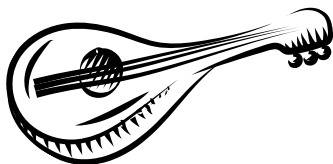
Vârsta episcopului de Selve, 25 de ani, este vizibilă sub cotul drept, pe marginea cărții.

Pe raftul de sus vedem obiecte care arată interesul pentru astronomie, geografie și măsurarea precisă a timpului, ca și cum timpul n-ar mai fi avut răbdare, căci evenimentele aveau să se precipite în epocă ducând, până la urmă, la mari schimbări în Europa. În stânga este un glob ceresc alăturat unor cadrane solare care arată înălțimea soarelui la orizont și ajută la determinarea coordonatelor geografice. Dacă am trage o linie orizontală printre cele două rafturi, în partea de sus am avea planul ceresc, lumea guvernată de ordine și rațiune, omul superior al Renașterii.

Raftul de jos indică planul lumesc, pământesc al existenței, dimensiunea spirituală și emoțională a omului. Globul pământesc este așezat cu Polul Nord în jos spunând că lumea parcă se întorsese „cu susul în jos”.

Ne aducem aminte că sunt anii în care regele Angliei, Henric VIII, datorită apetitului său în viața amoroasă, a provocat un scandal cu Papa de la Roma, eveniment care a dus până la urmă la ruperea Angliei de Biserica Catolică și trecerea la protestantism, în varianta lui engleză (anglicanism). Cartea de aritmetică este deschisă nu întâmplător la capitolul *împărțirea*, ceea ce dă notă despre divizarea din sânul lumii catolice prin apariția lui Martin Luther. Pe portativele celeilalte cărți se identifică un imn luteran care aduce în discuție, încă o dată, tensiunea dintre catolicism și protestantism.

Lăuta, strămoșul chitarei, are o coardă ruptă, sugerând iarăși dezacordul/dizarmonia stârnite de Reformă. Același lucru simbolizează fluierile parțial acoperite, fiecare parte nu vede decât pe jumătate adevărul celuilalt, divina muzică a Bisericii și-a pierdut armonia.

Dar ce este pata ciudată din partea de jos? Este o imagine *anamorfică*, un obiect care nu se poate vedea clar decât cu ajutorul unei lupte speciale sau privit dintr-o anumită parte, ceea ce este și cazul aici. Doar privind din partea dreaptă-sus vă veți da seama că este un craniu.

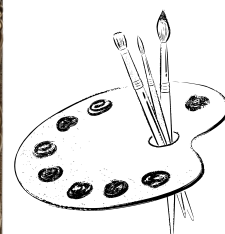
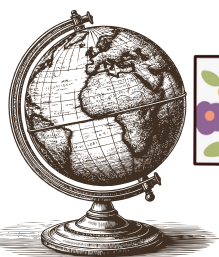
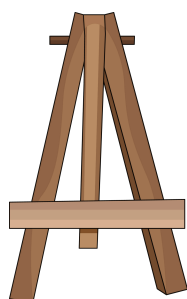
Dar de ce ambasadorul are un craniu pe podea? De ce pictorul a ales să-l reprezinte astfel și nu în mod direct? Pentru că este un „*memento mori*”, un simbol al morții, care aduce o dimensiune spirituală scenei. Cu toate că ambasadorul se bucură astăzi de bunăstare vrea să ne atragă atenția că este pe deplin conștient de efemeritatea vieții și de faptul că oricât de prețioase sunt lucrurile de care s-a înconjurat, ele sunt trecătoare. Iar ceea ce contează până la urmă este o formă de mântuire. După cum moartea este implacabilă și trăim permanent sub spectrul ei odios, nu o vedem totuși concret decât dacă încercăm să privim lumea dintr-o altă perspectivă, dintr-un alt unghi, ca o anamorfoză.

În tandem cu craniul acționează și crucifixul, bine camuflat de perdea, din colțul din stânga-sus.

Poate că în orice moment din istorie, nu doar în secolul XVI, ființa umană a fost prinsă, ca între „Scila și Caribda”, între știință și religie, ordine și haos, viață și posibila continuare de dincolo.

Bogdan Andronache

VIAȚA LA FACULTATE: ÎNTRE PROVOCĂRI, PASIUNI ȘI DESCOPERIREA DE SINE

T

recerea de la liceu la facultate a fost, pentru mine, un pas mare și deloc ușor. Sunt absolvent al Facultății de Geografie din cadrul Universității din București, unde am urmat licența în Geografia Turismului, cu Modul Psihopedagogic Nivel 1. Acum sunt masterand la specializarea SIG (Sisteme Informaționale Geografice) și continui și cu Modulul 2, tot la aceeași facultate.

Îmi amintesc clar începutul – a fost destul de dificil. Trecerea de la sistemul de predare din liceu la cel universitar a fost bruscă. Uneori aveam zile cu cursuri și laboratoare de la 08.00 dimineața până seara. Prima sesiune a fost covârșitor de grea – primeam materiale de studiu de peste 300 de pagini, examenele erau solicitante și totul ținea de cât de bine îți organizezi timpul. Totuși, am trecut cu bine, chiar și la materii unde 70% dintre studenți au picat – mă bucur să fi fost printre primii 10 care au reușit, și cu o notă bună.

La facultate am învățat că nu te verifică nimeni constant – tu ești responsabil pentru tine. Sunt examene bazate pe proiecte, pe lucrări scrise sau pe parțiale, dar dacă nu te mobilizezi, nu te împinge nimeni de la spate. Nimeni nu vrea să te pice – toți profesorii vor să înveți cu adevărat, să stăpânești materia. Cele mai grele momente pentru mine au fost prima sesiune din anul 1 și ultima din anul 3, dar cu un efort de voință am reușit să le depășesc. Examenul de licență l-am luat cu nota 10, chiar dacă emoțiile au fost mari.

Viața de student are și multe părți frumoase. Satisfacția unei sesiuni trecute fără restanțe, ieșirile la cafea sau la o covrigărie cu colegii, munca în echipă, glumele din pauze și

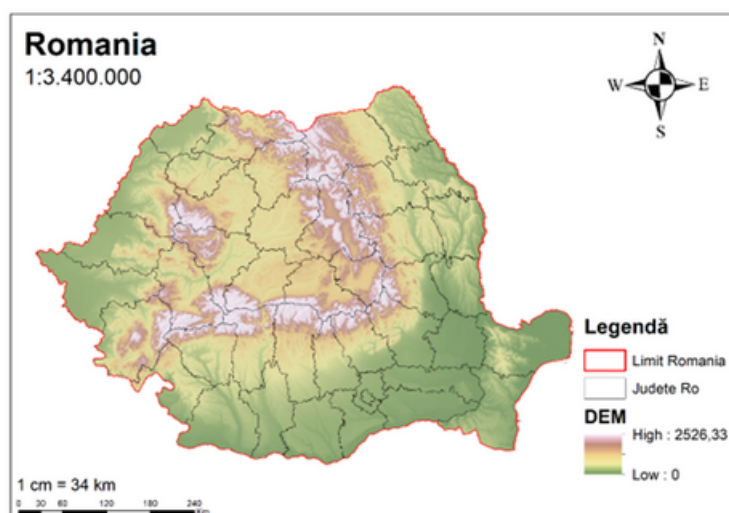
Alexandru Toader

*fost elev al liceului
absolvent de facultate*

momentele în care descoperi oameni pasionați de aceleași domenii ca tine – toate contribuie la experiența aceasta unică.

Unii colegii mai mari voiau să ne împărtășească din experiența lor - „Fără restanță, n-ai prestanță!” - dar rămâne la latitudinea ta dacă faci lucrurile în felul tău sau în felul lor.

Am avut ocazia să particip la voluntariat și la proiecte care m-au format profesional. Am lucrat la o firmă care se ocupa cu infrastructura rutieră, unde am realizat hărți pentru podurile din vestul României. În ultimul an de licență, am fost profesor de geografie timp de 3 luni la un liceu din București – o experiență foarte frumoasă, în cadrul practicii pedagogice.

VIAȚA LA FACULTATE: ÎNTRE PROVOCĂRI, PASIUNI ȘI DESCOPERIREA DE SINE

De asemenea, am participat la practicile organizate de facultate – la Băile Herculane sau în București, unde am vizitat instituții publice și am observat cum funcționează.

Un alt aspect important din facultate a fost cultivarea pasiunilor. Am urmat cursuri online de programare și design UI de la universități internaționale (aceste cursuri sunt gratuite și se desfășoară online pentru studenții). Așa am descoperit o nouă pasiune: grafica digitală și dezvoltarea web.

De aici a pornit și alegerea masterului în SIG, unde pot îmbina geografia cu partea digitală și software spațial.

Privind înapoi, pot spune că m-am schimbat mult față de cum eram în liceu. Sunt mai organizat, mai conștient de potențialul meu. Da, mai am momente în care las un proiect pe ultima sută de metri – dar aceste ocazii sunt din ce în ce mai rare. Facultatea m-a ajutat să-mi descopăr talente ascunse și direcții noi de dezvoltare.

Pentru cei care privesc spre facultate cu teamă sau curiozitate, le spun doar atât: nu e ușor, dar e una dintre cele mai valoroase perioade din viață. Cu răbdare, implicare și dorință de a crește, poți trece peste orice obstacol.

P.S.

Studenți au reducere la abonamentul de Youtube Premium la doar 18,00 ron (când eram eu în anul întâi, în 2021, era 3.99), plus multe alte reduceri și avantaje. Se merită să termini o facultate nu doar pentru a găsi un job, dar și pentru a te dezvolta personal.

Mult succes la bac!!!

Bucuresti
Imagine obtinuta la 03.07.2025
la ora 09:03 de catre satelitul S2A

Figură 2 Grafic Art - hobby (insta: alexandru.toader.54)

